

Krikščionys darbininkai vienykitės! Spieskitės į vienintėlę darbo žmonių organizaciją Amerikoje — Lietuvių Darbininkų Sąjungą.

Organas Amerikos Lietuvių R. K. Švento Juozapo Darbininkų Sąj. gaus.

"DARBININKAS"

— RINKA —
UTARNINKAIS, KETVERGAIS IR SUBATOMIS.

Metams \$4.50
Užrubėję metams 5.50

"DARBININKAS"

806 BROADWAY, BOSTON 27, MASS.
Tel. South Boston 620.

VOL. VII, No. 81 (779).

SUBATA, LIEPOS 15 D., 1922.

Kaina 5 centai.

Skundas popiežiui.

AM. L. R. K. FEDERACIJOS SKUNDO RASTAS SV. TĖVUI PIJUI XI.

Vašingtonas, liepos 11 d. "Elta." Šiomis dienomis Amerikos L. R. K. Federacija kreipėsi su skundo raštu į Sv. Tėvą Pijų XI-ąjį. Rašte nurodoma nekrikščioniškas, Bažnyčios dvasiai priešingas pasielgimas lenkų dvasininkų Lietuvoje, kurie Bažnyčios Autoritetu dengdamies, pildė vaidmenį Lenkijos šovinistų agentų. Primenama pasielgimas vyskupų Bandurskio ir Hrinieckio ir Kardinolo Dalboro. Rašte prašoma moraliai įvertinti lenkų dvasininkų taktą ir tarti kur reikia galingą žodį. Pagaliaus pareiškama tvirtiausias pasiryžimas 500,000 organizuotų Am. Liet. Katalikų kovoti iki paskutiniosios už Vilniaus grąžinimą Lietuvai.

Laiškas pasiųstas per A. paštalnų Delegatą Arkiv. Bonzano.

ŽYDŲ POGROMAS VILNIUJE.

Vašingtonas, liepos 10 d. "Elta." Iš Kauno gauta kablegrama, parnešanti, kad Vilniuje liepos 2 ir 3 padaryta žydų pogromas. Nukenėjo 48 žmonės. Išplėsta milijoninis turtas. Lenkų valdžia nieko nedarė sustabdyti.

KIEK IŠVAŽIAVO LIETUVON PER BIRŽELIO MĖN.

Vašingtonas, liepos 11 d. "Elta." Per birželio mėnesį Lietuvon išvažiavo:

Vyrų	241
Moteryų	83
Berniukų	57
Mergaičių	58

Išviso.....439

KAUNO MOKSLEIVIAI KLAIPĖDOJE.

Pirmosios Kauno Gimnazijos mokiniai ir mokinės šių metų birželio mėn. padarė garlaivių ekskursiją Klaipėdon, kad arčiau pažintų tą vienintėlį Lietuvos uostą. Klaipėdiškiai lietuviai labai širdingai priėmė Didžiosios Lietuvos moksleivius ir kad nereikėtų moksleiviams sustoti viešbučiuose kiekvienas paėmė pas savę po vieną kitą jauną svečią. Išvažiuojant iš Klaipėdos, moksleivių orkestras norėjo užgriežti Lietuvos himną, bet vietinė policija jiems tai uždraudė. Tuomet vienas iš palydėjusių minios prūsų

lietuvis sušuko: "Bet visgi neužmirškite, kad mes esame Lietuvoje!" Tie žodžiai taip sujudino moksleivius, ir stovinčią ant kranto minią, kad šauksmams "valio," "lai gyvuoja Lietuvos Klaipėda!" nebuvo galo. Jaunuoliai patrijotingo ūpo pagauti verkė, taip pat riedėjo ašaros ir lydėjusiems juos prūsų lietuviams, matant priaugančią gražiai auklėjamą savo tautos kartą, pilną energijos, entuziazmo ir didelės Tėvynės meilės.

Liet. Inf. Biuras.

DIDELĖ AUDRA.

New York. — Baisi audra, atėjusi iš bakarų pusės, pridarė daug įžeibių. Yonkerse po medžių perkūnija nutrenkė du žmogus. 8,000 žmonių buvo susirinkę pažiūrėti arklių lenktynių. Perkūnija trenkė į arti stovintį veliavos stulpą. Stulpas į šipulius tapo suskaldytas. Tada tarp susirinkusių kilo didžiausia panika. Arklių ėmė trypti, moterys klykti ir alpti, o vyrai be ceremonijų grūdosi ieškoti pastogės nuo gausaus lytaus. Tas pat pasikartojo ir ant Polo Grounds. Ten perkūnija suskaldė veliavos stulpą ir tvorą.

DEL FRANCIJOS SKOLŲ.

Washington. — Suv. Valstijų Izdo sekretorius Mellon ir Francijos atstovas Parmentier turėjo ilgą pasikalbėjimą. Sekretorius Mellon reikalavo pasakyti, kokius Francija turi planus išlaikyti sumažinti ir pradėti mokėti nuosimčius už skolą.

UZDERĖJIMAI GERI.

Washington. — Suv. Valstijų užderėjimai kaip dabar atrodo bus geresni, negu pernai.

PINIGŲ KURSAS.

Žemiau paduodame kiek kainavo pasiuntimas 1,000 auksinių į Lietuvą. Prie žemiau paduotų kainų yra priskaityta pasiuntimo kaštai:

Šeštadienį, liepos 8 —	\$2.80
Pirmadienį, liepos 10 —	\$2.70
Antradienį, liepos 11 —	\$2.70
Trečiadienį, liepos 12 —	\$2.80
Ketvirtadienį, liep. 13 —	\$3.10
Penktadienį, liepos 14 —	\$3.00

LITHUANIAN SALES CORPORATION,

BOSTON 27, MASS.

Įtakingas laikraštis apie Lietuvą.

PINIGUOČIŲ LAIKRAŠTIS APIE LIETUVĄ.

New Yorke einančio "Wall Street Journal'o" korespondentas turėjo pasikalbėjimą su p. Galvanausku Genooj ir gautomis iš Lietuvos premjero žiniomis pasidalino su Amerikos visuomene "Wall Street Journal'e" birželio 19 d. Žurnalas — vienas iš įtakingiausių piniginių sferose; patys straipsnis vienas iš rimčiausių ir palankiausių Lietuvai kokie čia yra pasirodę Amerikos spaudoje.

Cia ji paduodame ištisai: Lietuva — šalis be pinigų spausdinamosios Mašinos.

Nors apsupta neprietelinių kaimynų ji tvirtai atsisilaikė prieš bendrą pagundą.

Kada pinigų spausdinamosios mašinos šiandien smarkiausiai valstybėms dirba, verta pasiklausti atstovo tos šalies, kuri tokios mašinos visai neturi. Jo valstybė nedidelė ir nauja, bet po Čeko-Slovakijai ji yra turbūt geriausiai pasitūrinčioji ir tvirtiausioji Europos šalis. Tasai atstovas tai Galvanauskas ir jojo valstybė — tai Lietuva.

Lietuva, kaip ir kitos dvi Baltijos valstijos, susikūrė po Rusijos revoliucijos. Ji yra didesnė už Angliją, bet turi vos 12-tą dalį josios gyventojų. Yra tai žemdirbių šalis ir neturi mineralų kasyklų. Tačiau yra tai etnografinė vieneta su savo kalba ir literatūra. Tos šalies gyventojai tai praktingi ir pastovūs žmonės, kurie jau parodė, kad gali sekmingai tvarkyti valstybę. Dabartiniuoju jos vargu yra Lenkija, gulinti palei piet-vakarinę jos sieną. Lenkai godžiai žiūri į Lietuvą, kuri randasi tarpe jų ir jųros. Nežiūrėdami nei Vyriausios Tarybos, nei Tautų Sąjungos, nei savo pačių iškilmingų taikos sutarties pažadų, jie užima šiandien Lietuvos dalį drauge su jos tikrąja sostine Vilniumi, ir per savo prietelius francūzus jie gali sutrukdyti atidavimą Lietuvai Klaipėdos, kaip uosto. Lietuva kol kas randasi be sostinės ir be uosto, ir tai sulaiko jos ekonominį stiprėjimą.

Tečiau lenkiškai vargas teikia dar ir daugiau bėdies. Lietuva buvo Talkininkų pripažinta tik de facto ir ji aiškiai mato, kad Lenkija nepripažįsta jai teisės būti. Delto ji turi laikyti didžiulę armiją. Tai praryja daugiau negu pusę jos metinių iniegu. Reikia atsiminti taip pat, kad karo laiku Rusų ir Vokiečių armijos nušlavė jos teritoriją daugiau negu sykį, ir Vokiečiai laikais savo ilgos okupacijos uždėjo rankas ant visa, kas tik jie galėjo gauti. Taigi nebūtų nuostabu, jeigu Lietuva būtų giliai prasiskolinusi ir užpilta beverčiais pinigais. Tačiau faktas yra, kad jos skola yra nedidukė ir ji dar nei vieno popierinio pinigų neatsispausdino. Pastaraisiais metais iš visų savo išlaidų 750,000,000 marčių, ji tik 30,000,000 pasiskolino.

Nepasiduoda Pagundai.

Galvanauskas, paprašytas tai išaiškinti, šitaip pasakojo: "Kada mes inkūrėme savo valstybę, mes iš visų pusių buvome apsupti užpuolimo pavojais. Mes turėjome ginties nuo Rusijos ir nuo Lenkijos. Mums reikėjo amunicijos, traukinių, armijos. Ir mes turėjome pagundą, pasielgti taip kaip turėjus kuo už visa tai užmokėti. Tačiau apsimastę mes nusprendėme nedaryti to ir ieškoti kitų kelių. Mes nusprendėme apsieiti su tais pinigais, kuriuos mes turėjome ir mes išlikome savo pasiryžime.

"Karas paliko mus su trejopais pinigais: Caro rubliais, vokiečių markėmis ir vokiečių ober-osto markėmis. Tie pastarieji pinigai buvo išleisti laike vokiečių okupacijos Lietuvoje. Šiandien tie pinigai kursuoja greta vokiškų markių. Rublis pranyko iš cirkuliacijos del netekimo savo vertės.

"Žinoma, mes negalime tęsti tokios padėties ir toliau. Del kapitalo stokos kredito veikimas yra labai sunkus. Del visokių piniginių valstybės operacijų mes turime kreipties Berlinan ir už jų patarnavimą sūriai mokėti. Delto tai mes ketiname įsisteigti emisijos banką ir savo pinigų. Tačiau tam emisijos bankui mes anaipolt neleistume dirbti pinigų valstybės skoloms mokėti. Ir mūsų pinigai bus tvirti, taip kaip tvirta yra ir

ekonominė mūsų padėtis. Mūsų plenai yra taip sudaryti, kad iš to būtų tik pagelba šalies atstatymui ir kėlimui produkcijos, kaip ūkio, taip ir pramonės."

Banko Pamatas—Doleris.

Galvanauskas yra praktingas biznieriis. Per ilgus metus jisai dirbo kaip elektros ir kasyklų inžinieris. Jisai žino ir finansų sritį ir jisai su pamėgimu aiškino savo valiutos pleną. Tasai pleną teikia nemaža kredito Suvienytų Valstijų doleriui, ir jisai tai šiaip aiškino:

"Tasai emisijos bankas turės dviejų ar trijų milijonų dolerių kapitalo: vieną trečdaliį dės valstybė, kitą trečdaliį — lietuvių visuomenė, trečią trečdaliį — kita tauta. Du trečdaliu privatinio kapitalo galės sulaikyti infliaciją (užpludimą naujai prispausdintu). Tik tasai vienas bankas turės teisės leisti pinigus ir tie pinigai bus paremti 40% aukso arba Suv. Valstijų dolerių; toji rezerva turės būti padidinta, kada cirkuliacijoj esanti pinigai pasieks tam tikro nustatyto augščio. Popieriniai doleriai bus skaitomi kaip auksas, nes jie ir yra tiek geri kaip auksas, gi mes jų gauname beveik dešimtį milijonų dol. kas met; juos atsiunčia milijonas lietuvių gyvenančių Amerikoje; tuo tarpu gryno aukso dabar sunku gauti.

"Bet prie dolerio mes prieiname dar ir kitu keliu. Mūsų pinigų naujoji vieneta vadinsis "Aukšinas" ir jisai bus vertas dvidešimtinę (1/20) dalį Suvienytų Valstijų dolerio. Nes markė skaitome turinčią vertę apie tiek, kiek turi dvidešimtinė dolerio dalis; taigi ir perėjimas nuo markės į aukšiną bus lengvesnis, jeigu darbininkas gaus tą patį skaičių naujųjų pinigų, kaip jisai gaudavo senųjų. Bet mes nesivarysime, kad iškeisti visas markes į aukšinus. Mes leisime auksinus prisilaikydami piniginio kurso markių ir dolerių."

Pirm Visa Ko Trokšta Taikos.

Galvanauskas dar pridūrė, kad jo šalis už vis labiau trokšta ramybės ir taikos, kad sunki karo našta palengvėtų ir žmonės galėtų ramiai kibtį į darbą, neturėdami baimės del rytojaus. Kraštui atstatyti reikės apie

Mobilizacija prieš streiką.

VALDŽIA NELEIS TRAUKINIAMS SUSTOTI.

Washington. — Prez. Harding paskelbė federalės kariuomenės mobilizaciją ir laikyti kareivius gatavus panaudoti streiko lauke. Jei geležinkelininkai dės prieš sustreikavusių karščių darbininkų, tai kareiviai užims vietas streikininkų ir operuos traukinius. Iš to aišku, kad valdžia griebsi aštrių priemonių prieš geležinkelininkų grėsiantį streiką ir bus palaikyta tas, ką prez. Harding savo problemacijoje pareiškė. Prez. Harding paskelbė

mobilizaciją po pasikalbėjimo su karo sekretorium Weeks.

Sekretorius Weeks gavė pranešimą, kad Denisone Texas, karščių streikininkai buvo užpuolę streiklaukius ir formanas tapę užmuštas. Iš Washingtono pranešta, kad jei Texas valstijos kariuomenė negalės atnėnorės ginti dirbančių darbininkų, tai būsianti atsiųsta federalė kariuomenė.

Nežiūrint į tai geležinkelininkai nenusileidžia. 400,000 geležinkelininkų pagatavi kas valanda prisijungti prie streikuojančių karščių darbininkų.

SKAITYKITE IR PLATINKITE "DARBININKĄ."

Naujas žiaurumo apsireiškimas.

NEŽMONISKAS ŽIAURUMAS

Lawrence, Mass. — Iš namų 72 Lawrence St. tapo išmesta šeimyna iš šešių žmonių — sergančios motinos streikuojančio vyro ir keturių vaikų. Jie išmesti į negalėjimą pakeltos rendos užmokėti. Tai pirmas streikininkas išmestas iš namų del rendos nemokėjimo. De šito atsitikimo visi streikininkai sujūdė.

Kada šerifas atėjo mest šeimos lauk, tai užėjo vieta ir lietus su perkūnija. Serganti motina išmesta ant gatvės gulėjo o jos keturi vaikai klykė žaibams pliskinant ir perkūnijai trenkiant ir gausiam lietaui lijanč. Tu tarpu šerifai vertė lauk į menkas gerybes ant lytaus. Susirinko daugybė žmonių ir nesigailėjo komplimentų šerifams. Tasai išmesta žmogus su šeimyna toj vietoj gyveno per šešis metus. Pradžioj mokėjo po \$4 savaitėj, paskui pakelta iki \$7. Šerifai begrūdami kan daiktus, sudaužė, ka jie veik niekam neverti.

Amerikos išdirbėjai galėtų visa tai pristatyti, bet atrodė, kad Britai juos aplenks. O tečiau atsiminus, kad Lietuva yra skolinga Suv. Valstijų Pinigynui 5 milijonus dolerių su viršum už karo amuniciją ir Raudonojo Kryžiaus reikmenis; kad Lietuvos vienatinė svetur užtrauktoji paskola buvo sukelta tarp Amerikos lietuvių sumoje 2 milijonų dolerių, ir kad visos kitos Lietuvos skolos užsieniui, tai tik mažos sumos pinigų Anglijai ir Francijai — visa tai apsvačius atrodė, jog ir Amerika turėtų pridėti savo dalį prie ekonominio atstatymo tos mažos, bet daug žadančios Baltijos valstybės.

Liet. Inf. Biuras.

Nors jie ir brangūs mūsų džia, bet Lietuva-Motutė dbrangesnė.

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE.

DETROIT, MICH.

Gal nėra pasaulio kito panašaus miesto, kuris taip greit plėtotųsi, kaip Detroitas.

1910 m. gyventojų skaičius buvo 465,766, o 1922 m. siekė iki 1,025,000.

Nepztenka namų gyvenimui. Šis miestas apima 7,562 kvadratinės mylios. Bankų turtas siekia \$4,515,920,674.00.

Vandens ir elektros sistema verta \$18,700,000; parkai ir bulvarai vertės \$32,575,852.00.

Belle (Isle) sala apima 707 kvadratinės mylios žemės.

Viešų mokyklų 161, o privatiškų 75. Parapijinės mokyklose vaikų yra 115,000. Bažnyčių visokių tautų ir religijų 273; katalikiškų bažnyčių su koplyčiomis 83.

Dabar statoma seminarija vertės \$8,000,000. Trumpu laiku bus statoma katedra vertės \$5,000,000, panaši į New Yorko.

Du metu atgal masonerija mėgė panaikinti katalikiškas mokyklas, bet katalikai atsilaukė balsuojant gavo 90 nroš. balsų.

Birželio 18 d. m. visi katalikai turėjo visuomeninį susirinkimą Highland parke kur dalyvavo 13,000 katalikų ir svarstė kaip atsiginti nuo masonų. Taipgi kalbėta plačiai apie darbininkus. Pasirūpė, kad darbininkai baisyti išnaudojami. Ieškota priemonių prašalinti išnaudojimą. Nutarta sparčiau organizuoti ir veikti.

Darbininkai per dieną padirba 3.66 automobilius; darbininkams mokoma algų ir dieną \$1,527,000; matorių per dieną išvartoja už \$82,445,000.

Išdirbysčių priskaitant ir mazines yra apie 3000.

Miesto ligoninių yra 12.

Taip tai maždaug stovi garsus Detroitas su Fordu.

Negaliu praleisti nepažymėjus, kad vieno Fordo dirbtuvėse dabar dirba 60,000 darbininkų.

Siuo sykiu bus gana. Vėliau parašysiu daugiau apie darbus.

J. Bižauskas.

ELIZABETH, N. J.

Iš Aug. Liutvino salės vasarinė mokykla perkelta į parapijos kambarius, kur be abejonės vaikams daug patogiau mokintis. Bus mokoma per visą vasarą. Nuo liepos 5 d. prasidėjo pamokos. Lietuvių kalbos mokymu daugiausia rūpinosi Milukienė, Jurkšienė, Kablienė ir Gaudėšienė. Jos sakydavo: "Kas iš tų laikraščių ir knygų, jei niekas jų nemokės skaityti. Klebonui priklausančių lietuvių kalbos mokymas įvyksta."

NASHUA, N. H.

Pagerbė.

Marijos Vaikelių Dr. ja surengė pirmutinį savo vakarą 29 d. birželio. Kadangi toje dienoje buvo varduojus gerb. klebono kun. Povylo P. Daniūno, tai Marijos Vaikelių Dr. ja išreikšdama savo prielankumą ir paskyrė savo pirmutinį vakarą pagerbimui dvasios vadovo.

Maža mergaitė R. Miškiniūtė pasakė eiles Svečių Pasveikinimams. Po to didesniųjų mergaičių Marijos Vaikelių choras padainavo "Duokim Garbę." Toliau pasakė eiles varduojus dienos O. Treinaitė ir intekė gėlių buketą dvasios vadovui. Buvo daug žymių svečių. Buvo daug prakalbų ir linkėjimų. Kalbėjo kun. J. Svagždis, kun. K. Urbonavičius, kun. K. Taškūnas, kun. P. Juras, kun. P. Virmauskis. Programos buvo įvairios. Žymės dalį programos išpildė didesniųjų mergaičių choras ir mažųjų mergelių choras. Sudainavo keilios dainelės berniukų choras.

Norė bedarbė, bet žmonių priėjo pilna svetainė, visiems buvo žingsnelis išgirsti ar-gi maži vaikai gali surengti koncertą. Visi

susirinkę turėjo gražių išpūdžių, ypač tėvai džiaugėsi, kad jų vaikai yra mokiniai katalikiškoje ir lietuviškoje dvasioje. Toji dr. ja turėjo gražų pikniką liepos 3 d.

D. L.

LEWISTON, MAINE.

Laikas iš Anglijos.

Birželio 20 d. laivu Berengaria išplaukė Lietuvon Antano Dedele ir Jono Valeco šeimos. Iš Anglijos atrasė Petriui Jasiūnui, agentui, nuo kurio pirkto laivakortės. Rašo šitaip: Dabar dėkavojame Petriui Jasiūnui už gerą patarnavimą ir suteiktą visų reikalingų žinių kelionėj į Lietuvą. Visiems Lewistono ir Maine valstijos lietuviams patariame į P. Jasiūną, Liet. Prekybos B-vės agentą, kreiptis norint važiuoti į Lietuvą. Patariame neimti daug bagažo, nes brangiai kainuoja ir daug rūpesčio del jo.

Laivu Berengaria buvo gera vykti, plaukė smarkiai, nesupo, valgis geras, kambarys švarus. Birželio 26 d. Southampton'e persėdime į kitą laivą ir plauksime į Piliavą.

Antanas Dedelis.

NASHUA, N. H.

Buvo išsiųsta į Brooklyn, N. Y. du vyrai kolekтуoti del Nashua, N. H. streikių labo. Tai-gi ir pasivėžė rezultata išvažiavimo. Aukavo Amalgamated Clothing Workers of America \$500.00, o šv. Jurgio draugystė \$100.00. Už tai Nashua, N. H. streikieriai širdingai taria aciti.

KOMITETAS

Vincas Bartasevičius.

PROVIDENCE, R. I.

Laikas bėga, "džievulau mano," ir dar kaip greitai, kas kartas savo kely sutikdamas naujus reišinius. Kaip laikas bėga, taip su juo viskas mainosi, mainosi gamta, su ja mainosi ir visi sutvėrimai; vieni virsta geresniais, kiti lieka blogesniais arba prastesniais. Taip pat mainosi ir žmonių būdai, aplinkybių verčiami darosi geresniais arba blogesniais. Panašiai, ant vietos nestovėjo ir Providence'o lietuvių kolonijos istorija. 1919 kuomet Liubino unija buvo sulaužyta mūsų kolonijoje, tuomet pasiluosavome iš lenkų baudžios rankų ir nuo to laiko lietuvių pradžio savarankiai veikti, sutvėrdami atskirą lietuvių parapiją.

Išties, tie du metai buvo vargų metai, kadangi neturėjome geru generolo žieme karo lauke, kuris būtų galėjęs arba sugebėjęs paruošti atsakomus plenus vedančius pasiekimams. Per tą trumpą laiką turėjome net du vadus, bet vietoj kad vesti tobulyn, dažnai stūmė pradžin, ir kas kartas skendo gilyn skoloje. Bet "džievulius" geras išgirdo mūsų maldos. Štai jau dešimtas mėnuo kaip susilaukėme savo mažoje kolonijoje savo mažojo bažnytinio klebonėlio, kun. J. Čapliko. Mes manėme kad tikrai jau pasauly nebėra tiesos niekur, ir netikėjome kada nors susilaukti geresnės dienos. Bet dabartinis mūsų gerb. klebonas išvaikė mūsų nepasitikėjimą ir abejonę savo darbštumui, kuris stengiasi mūsų ištraukti iš to sunkaus parapijos stovio. Pamatė jo visas pastangas del mūsų, kuris troškė mūsų gerovės kūni ir sielai. Taigi dabar mes visi stoisime į tikrą darbą, kadangi turime tikrą vadą ir tikime kad visi veikdami vienybėje greitai mes pavyksime ir kitas kolonijas savo darbais.

Pirmiausia, vis kas kartas eįjome į skolas, bet prie šio gerb. klebono per dešimt mėnesių jau net penkių tikstančių skolos atmokėjome. Beto padarė didelį dvasinį progresą. Štai liepos antrą dieną buvo vaikų pirmą komunią ir pirmą kartą šioje kolonijoje, kuri padarė didelį išpūdį visiems. Prie pirmos komunijos

buvo apie 50 vaikų. Atsirado dar ir tokia vaikų pirmos komunijos, turinčių net apie 17 metų.

Taipgi atsirado vasarinę vaikų mokyklą liepos 5 dieną. Mokytoja klerikas Bronys Vitkus. Beto dar yra ir vakarinė mokykla del suaugusiųjų. Tai vis ačiū mūsų gerb. klebonui už jo pastangas del mūsų. Lietuvis — visi be skirtumo, jauni ir seni, jaunikalčiai ir mergaitės naujokės gera proga pramokti lietuvių kalbos ir rašybos — atsilankykite į vakarinę mokyklą. Viskas yra uždėk! Pirmą kartą ir pirmi metai prie mūsų tokie laimingi kurie veda mus prie tikėjimo ir lietuvių kultūros. Pirmas progresas padarytas po atskyrimo nuo lenkų šioj kolonijoje. Gana broliai Lietuviai sustokime vartoję "panską movą," o kalbėkime taja kalba, kurią vartojto mūsų bočiai ir prabėčiai, ir iš kurių kraujo esame gimę.

Aukso-Sidabro Vajus.

Kaip visose kolonijose sukruto remti Aukso ir Sidabro vajų lygiai ir Providence, R. I. visuomenė gan nemažą sumą sudėjo ant Lietuvos aukuro, apie ką bus vėliau laikraščiuose pažymėta. Tuokart noriu tikrai pranešti visuomenei, kad paskutiniomis dienomis stambiausią auką Aukso-Sidabro vajui padarė jaunutė, vos trijų metų amžiaus, šv. Kazimiero dr. ja paaukuodama \$50 ir su nuosimčiais L. L. P. boną. Su savo auką, kurią liepos 9 dienos vienbalsiai susirinkime nutarė, davė gerą pavyzdį kitoms draugijoms, taip pat ir padarė gėdą toms dr. joms, kurios daug senesnės ir turtingesnės už ją, vienok Lietuvos balso neišgirdo. Beabejoj, kaip Lietuvos Atstovybė Amerikoje ypatoje P. Čarneckio taip ir Lietuvos valdžia minėtos dr. jos gerą širdį ir norą iš paskutiniųsios Lietuvai pagelbėti, tinkamai apakimuos.

Ne vienam skaitančiam šiuos žodžius ateis į mintį klausimas kodėl ta jaunutė dr. ja tiek aukavo, kada kitos senesnės ir piniginesnės to nepadarė. Klausymas patį savaime paaiškės jei pažiūrėsime į draugijos įstatus ir josios narius. Ten nei veidmainio, nei cikiukiojančio nesurastime nei ur briežukų, vien tik geras katalikus su liepsnojančia meile širdimi prie Tėvyne, kurie pirmoje vietoje stato Dievą, o antroje Tėvyne.

Jeigu žmogaus širdyje yra Dievo meilė, joje turi būti ir Tėvyne meilė. Jei nėra Dievo meilės, negali būti ir Tėvyne. Todėl aš nuo savęs priduriu ir raginu visus Providence miesto lietuvių katalikus prisirašyti ir tapti nacijs viršminėtos prakilnios draugijos.

B. D—s.

AMSTERDAM, N. Y.

Mūsų mieste darbai gerai eina ir žmonės dirba pilną laiką su neblogais uždarbiais. Amsterdam'e yra privažiavę per daug žmonių iš kitų miestų. Todėl sunku gauti darbą, o namų ant rendos sviam nėra. Mūsų kolonijos jaunimas puikiai darbuojasi: turi visokių išvažiavimų ir balių. Čionai randasi daug visokių draugysčių, kurios puikiai darbuojasi, daugiausia parengimui piknikų ir pasilinksminimui jaunimui. Birželio 7 c. š. m. mūsų kolonijoje susilaukėme dviejų naujų profesionališkų biznierių: aptiekieriaus p. Juzo Sidlausko ir fotografo p. Klemenso A. Yaso.

Amsterdamietis.

HARTFORD, CONN.

Liepos d. buvo LDS. 6-os kp. susirinkimas. Narių nedaug teatsilankė. Apsvarstyta kuopos reikalai, išrinkti atstovai į apskrities būstinę suvažiavimui. Nuaktita turėti LDS. draugišką išvažiavimą New Havene.

"Darbininkai" paramos paklaša \$10 iš kasos ir nutarė vėliau surengti tam tikslui vakarėlį.

Išvažiavimas į Lietuvą.

Buvus per ilgą laiką finansų

raštininkė atsiskak, drauge ir atsisveikino, nes ragpūdiu 15 išplaukė į Lietuvą. Yra tai Paulina Gelažiūtė. Jos vieton išrinktas A. J. Patceks. Nariai labai apgailestauja. Ji taip rūpestingai darbuos del labo LDS. Buvo gerai susipažinusi su organizacijų ir visuomenės veikimu. Darbuos ne tik LDS., bet ir kitose, kaip tai: Moterų Sąjungoj, šv. Elzbičtos Dr. joi. Antri metai kai yra L. Vyčių vice-pirmininkė ir taip būdavo įvairiose komisijose vis būdavo Paulina Gelažiūtė. Linkėtina laimingai perplaukti jures ir ten pasekmingai darbuotis.

Reporteris.

HARTFORD, CONN.

Visiems galima.

L. Vyčių 6-tos kuopos susirinkimas bus liepos 16 d., tuojau po sumai. Dabar kada čia augęs jaunimas ima rašyti prie Vyčių, tai pasklido kalba kad senesnių iš Lietuvos atvykusių nepriimsia. Tas netiesa, visiems galima prigulėti kas tik jaunimui pritaria. Todėl norintieji prisirašyti ateikite ant šio susirinkimo. Su mieu noru būsite priimti ir drauge galėsite veikti.

Tuomi tarpų čia jaunimas pažangauja: puikiai veikia baseballininkai, dažnai matyti anglų laikraščiuose sporto skyriuje apie Knights of Lithuania. Tuomi kelia lietuvių vardą.

Valdyba.

CLEVELAND, OHIO.

Lietuvių Mokykla.

Matomai kitose kolonijose yra steigiamos vasarines vaikams mokyklos. Tose mokyklose daugiausia mokoma: lietuvių kalbos, rašybos, gramatikos ir Lietuvos istorijos. Prieg tam dar ir kitų dalykų mokoma. Tai pagirtinas dalykas tų kolonijų, kurios tą prakilnų darbą atlieka. Būtų labai gerai, kad ir mūsų kolonijoje būtų atidaryta vaikams vasarinė mokykla. Tai lengvai būtų galima įvykdyti turint tokią puikią mokyklą, kaip kad šv. Jurgio parapijos.

Dabartiniu laiku būtų galima gauti mokytojus, nes dauguma moksleivių yra liuosi, tai už mažą atlyginimą apsiimti mokyti. Ant- raip čmus štai parapija moka algą vargonininkui, tai būtų galima primokėti šiek tiek ir jis galėtų mokyti. Tas galimas daiktas, tik reikia, kad kas pradėtų. Pirmiausia užduotis tėvų, rūpintis savo vaikų auklėjimu, kad jie vasaros laiku neįstovytų bebėgiodami gatvėmis, susitikdami su blogais vaikais. Vasarinė mokykla juos nuo to apsaugotų, tai viena. O antra pramokų lietuviškai skaityti, taipogi maždaug pažintų Lietuvos geografią ir sužinotų istoriją. Tokie vaikai patys sau būtų naudingi ir tėvams iš to būtų džiaugsmas, nes vaikai pažindami Lietuvą, daugiau mokėtų gerbi-godoti savo tėvelius. Tuomet mūsų visuomenė, džiaugtusi tokiomis vaikais, nes vieni kitiems galėtų šį tą geru padaryti. Mūsų graži, erdva mokykla, gautų daugiau užuojautos nuo jos rėmėjų, nes tuomet matytų, kad lietuviška mokykla yra ne vien tik žodžiuose, bet darbuose — prasmėje, ko iki šiam laikui stokavo.

Artimesni toms užduotims, turėtų imtis darbo. Draugijos ir visuomenė turėtų remti, kaip žodžiais, taip darbais.

J. K.

Apskričio suvažiavimas.

Liepos 2 d. š. m. šv. Jurgio par. mokyklos kambarį atsituvo Ohio ir Mich. LDS. Apskričio suvažiavimas. Delegatų atvyko iš Detroit'o, Mich. St. Stepulionis ir Gustaitis, iš Dayton, Ohio Ant. Arzuolaitis ir keletas dalyvavo vietinių. Laikė sesijų buvo atsilankę gerb. kun. V. Vilkutaitis ir pateikė keletą gerų sumanymų kas link sekmingesnės darbuotės naudai LDS. Išvažiavimas į Lietuvą buvo skaitlingas, bet nutarta daug daryti gerų žingsnių,

naudingų darbininkams. Į valdybą šį metų išrinkta: pirm. F. Gustaitis (iš Detroito), pagalb. F. Saukevičius (vietinis), rašt. St. Stepulionis (iš Detroito), ižd. Ant. Arzuolaitis (iš Dayton, O.) ir ižd. glob. P. Draugelis ir J. Kuzas (vietinis). Į valdybą įėjo pasi- šventę labai LDS. nariai, tai yra viltis, kad daug pasidarbus gerovei darbininkų.

Suvažiavimo vedėju buvo M. Ardžiauskas.

Vakarienė.

Tą pačią dieną vakare, pas p. Radzevičių buvo surengta vakarienė, kad pagerbus delegatus. Ant vakarienės dalyvavo gerb. svečiai-delegatai ir būrelis vietinių, kurių tarpe buvo adv. Pugeris, kuopos pirm. F. Saukevičius, dain. J. Šestokas ir keletas kitų. Laikė vakarienės gražių išsireiškimų pasakė: F. Saukiavičius, adv. Pugeris (vietinis), F. Gustaitis, St. Stepulionis ir Ant. Arzuolaitis (svečiai). Po vakarienės pasikalbėta valandėlę ir detroitiečiai atsisveikino išvažiavę į Detroitą, o vietiniai pilni gerų išpūdžių išsiskirstė.

Delegatas.

Svaidininkai veikia.

Seniau čia nebavo nė jokio "base-ball tymo." Šį metų L. Vyčių 25 kp. sudarė "tymą." Ne-norėdami užsileisti šv. Jurgio parapijos klubas sutvėrė antrą "tymą." Dabar ir vieni ir ant- ri stoji į rungtynes su svetimtau- čių "tymais." Dar nepratę, tai daugiau pralaimi, negu išlaimi, bet gauna progą lavintis.

Liepos 9 d. susikirto abudu lietuvių "tymai" Gordon Parke, kur daugybė žmonių sueina žiūrėti. Šv. Jurgio par. klubas padarė daugiau išbėgimų, negu vyčiai. Lai gyvuoja lietuvių jaunimas, keldami savo vardą.

Tėmytojas.

WORCESTER, MASS.

Vyskupo atsilankymas.

Liepos 4 d. čia buvo Jo Malonybės vyskupo Thomas O'Leary atsilankymas iš Springfield, Mass. Lietuvių šv. Kazimiero bažnyčioj vyskupas suteikė jauni- kaičiams padūrinimo sakramen- tą. Vyskupą pasitiktį susirinko sekančios dr. jos: Blaivininkų dr. ja. L. Vyčiai, šv. Vardo dr. ja ir S. L. R. K. A. 41 kp. Dalyvavo daug kunigų. Vaikučiai jau iš- anksto buvo prirngti ir sėdėjo savo vietose. Šv. Mišias laikė pats vyskupas, šešimis kunigams asis- tuojant. Po mišių pasakė gražų pamokslą Providence'o lietuvių klebonas kun. Čaplikas. Per mi- šias vargonavo Waterbury lieth- vių vargonininkas Visminas. P-lė L. Saldėnūtė giedojė solo Ave Maria. Pagalios pasakė pa- mokslą Jo Malonybės vyskupas. Padūrinimo sakramentą suteikė 600 asmenų. Vaikams tėvu buvo Tomas Migauskas ir V. Rimša, o mergaitėms A. Morkūnienė ir M. Čižauskienė. Po visam visi tapo nufotografuoti.

V. B—s.

DETROIT, MICH.

Iš L. Vyčių veikimo.

Liepos 5-tą L. Vyčių 79-ta kuopa laikė susirinkimą. Susirinkimas buvo rimtas ir daug svar- stytas kas link būstinės L. Vyčių Seimo, kuris įvyks Aug. 21, 22, ir 23-dio.

Pastaruoju laiku visų kuopų jaunimas daugiausiai interesuo- jasi sportu, baseball. Tatgi L. Vyčių Centro valdyba ir Seimo rengimo komisija pagėdauja, kad jubilijiniame Seime L. Vyčių atletų rateliai sulotų. Per ke- lius mėnesius šis opus klausimas buvo gildinamas ir pagaliau pereiname susirinkime galutinai išrištas. Klier. M. F. Daumantais ir moksł. Stigmatas tam tikslui daugiausiai pasidarbovo paimda- mi "Field" delei lošimo bolės. Centro raštinkas p. Rukštalis rekomendavo baseballininkus iš Springfield'o, Ill., kaip žymiausius svaidininkus Vyčių organiza-

cijoje, kad sulotų su Detroito baseballininkais bei iš kitų arti- mesniųjų kolonijų. M. Dauman- tai išdavus raportą iš baseballin- kų veikimo, paaiškėjo, kad De- troite jokiū būdu negalima gauti baseballininkams vietos, kur būtų galima padaryti įžangą. Kada- sia buvo nužiūrėję vieną iš di- džiausių vietų Detroito, kur lošia bolė už įžangą, bet ten reikala- uja \$500.00 garaneijos ir 75 nuoš. nuo ineigų. Komisija išrokavo, kad toji vieta vyčiams nėra pri- einama, o antra permatoma mil- žiniška skola, nes nei Springfield- iečiai, nei kitų kolonijų svaidini- kai nesutiktų lošti bolę ir apmo- kėti kelionės lėšas. Tokiu būdu Detroitiečiai žada pakviesti vietini svetimtaučių žymiausį ratelį ir su tuo arteliu sulotiti laikė Seimo. Žinoma, tik jeigu neatsiras vyčių iš kitų kolonijų, kurie statys pri- einamas sąlygas. Vieta jau pa- imta Bell Isle. Mums Detroitie- čiams Bell Isle gal būtų papara- stas, bet atvažiavusiems tikiu, kad patiks, nes Bell Isle yra vienas iš gražiausių parkų Detroito. Vasaros laikė iš tolimųjų miestų atlanko tą vietą ir negali atsige- rėti gamtos gražumu.

Rengiamas Milžiniškas Koncertas.

Detroito vyčiai laikome sau už didelę garbę, kad randasi mūsų tarpe žymiausias Amerikoje muzi- kas gerb. kun. J. Čižauskas, kuris deda pastangas, surengti tokį kon- certą, kokio dar L. Vyčių istori- joje nebuvo. Ir tikiu, kad gerb. kun. Čižausko noras išsipildys, nes Detroitiečiai turi vieną iš di- džiausių ir geriausių išlavintų A- merikoje korų. Pagal išsireiški- mo mūsų tautos įžymiausio muzi- ko p. Naujalio. P. Naujalis lai- kė savo koncerto pareiškė, kad, kiek jam teko laikyti koncertų A- merikoje, jįsai dar pirmą girdi to- kį korą kuris taip išlavintas.

Prakalbos.

Kitose kolonijose laikė Seimo paprastai buvo lig šiol statomi veikalai. Bet šimet Seimo rengi- mo komisija sumanė naują daly- ką, būtent, rengti prakalbas, kad nuodugnai išaiškintus Detroito jaunimui ir visuomenei L. Vyčių organizacijos tikslą. Komisijos nuomone, kad prakalbos su pa- marginimais daugiau atneš nau- dos L. Vyčių organizacijai nei veikalas. Ypatingai Detroito, kur daugiausiai randasi įvairių gail- vų.

Nauja Svetainė.

Detroitiečiai tiesiog didžiuojasi ir negali atsidžiaugti turėdami di- delę, gražią ruimingą svetainę. Manau neklysiu pasakiusi, kad nei chicagiečiai neturi tiek laimės turėti tokią puikią svetainę kaip kad Detroitiečiai turi.

Toje svetainėje L. Vyčiai laikys sesijas ir paskutiniame vakare puikią puotą.

Iš parašytos L. Vyčių Detroito darbuotės, galima spręsti, kad bū- siantis L. V. seimas bus gražus ir išpildingas.

Tikimės daug delegatų-čių iš plačios Amerikos.

Rūtelė.

HUDSON, MASS.

Lenkbernių laikraštyj "Kelei- vyje" išniekinamas mūsų pikni- kas. Mat piknikas mums labai nusisekė. Todėl lenkberniams piktumas. Bet aš patariau, kad "Keleivis" daugiau "maindytų" savo burdingierką lenkišką Kurą codziena, negu mūsų piknikus.

Buvęs bolševikas.

LAWRENCE, MASS.

Iškilmingas apvaikšėjimas.

16 dieną Liepos nedėlioje, įvyks atidarymas "Palangos koplytė- lės." Iškilmingos šv. Mišios prasidės 9 val. ryte. Pamokslą sakys gerb. kun. P. Juras. Gi 3-čią val. po piet bus iškilmingi mišparai su palaiminimu šventčiausio. Gražų pamokslą pasakys gerb. kun. F. Juškaitis, Cambridge lietuvių kle- bonas.

Kaip girdėt, tai tose iškilmėse dalyvaus įžymi usvėčių iš aplin-

kinų kolonijų. Mat užvardini- mas "Palangos koplyčia" turi di- delę reikšmę lietuvių tautos isto- rijoje, todelei galima tikėtis tiks- tančius dalyvių. Po iškilmių prasidės jaunimo žaidimas, šokiai ir tt.

Rep.

VAŽIUOJANTIEMS Į LIETUVĄ.

Būtinai yra reikalias gant paliū- dėjimus iš dirbtuvių už 1917, 1918, 1919, 1920, 1921 ir 1922 metų, nes yra gauta pranešimas iš Collector of Internal Revenue ofice kas yra daroma del išgavimo leidimo iš A- merikos valdžios išvažiuojant iš Amerikos. Kaip yra žinoma vi- siems kad viršminėtais metais turėjo visi mokėti uždibranti pa- vieniai po tukstiančio į metus, o vedę po du, tam tikrą nuošimtį Amerikos valdžiai.

Amerikos valdžia sužinojo kad ne visi yra išpildė jiems paskir- tą mokesnį tai dabar kurie nori išvažiuoti iš Amerikos turi pasiro- dyti kiek jie uždibro per perei- tus viršminėtus metus o kurie y- ra užsimokėję tai turi parodyti mokesčio kvitą.

Todel yra patariama visiems kurie nori arba manot važiuoti į Lietuvą kad išvengus daug kliū- čių ir nesmagumų turit išgauti pa- liūdijimus iš dirbtuvių.

VILKIA. Vilkiijoje yra vi- durinė mokykla. Kol kas gyvu- oja dar tik trys klasės, bet ateinan- čius metus gyvuos ir IV-ta klasė. Čia šimet dėka mokytojus Ču- kaicio susitvėrė "Atėitininkų" kuopelė, kuri gyvuoja gan gerai. Ruošia vakarėlius elgėtynuo nau- dai ir tt. Čia iš rudenio buvo ve- dęjas N. socialistas (bedievis), taigi kunigas Jasinskis pasirūpi- no kad jį iš čia pašalinus. Visose mokyklose bus paleidžiama moki- niai ant atostogų 14 birželio. Ru- šiaama ekskursija į Palangą, bet kad labai brangu, tai neturtinges- ni negali važiuoti. Ir lieka užpa- kalyje.

Lekys.

"PAVASARIS?"

Ar esi matęs ir skaitęs Lietuvos katalikų ajnuimo Pavasarininkų organą

AMERIKOS JAUNIME!

Draugės ir Draugai!

Nors su jumis plačiomis jūromis atskirti esame, vie- nok mūsų, Lietuvos pavasa- rininkų ir pavasarininkų, širdys nuolat su jumis. Mus gaivina bendri troškimai, bendros idėjos — Dievui ir Tėvynei.

Mes norime užtat su jumis kuodažniausiai pasitarti, pa- sikalbėti. O mūsų kalba tai mūsų laikraštis "Pavasa- ris." Todėl, sesės ir broliai, išsirašykite mūsų "Pavasa- rį!"

"Pavasaris" jums tekai-

L D. S. Reikalai.

PROTOKOLAS.

LDS. N. A. Apskričio valdybos susirinkimas įvyko balandžio 23, 1922 LDS. name So. Boston, Mass. Susirinkimą atidarė pirm. V. J. Kudirka. Pirmiausia nutarta nusimti paveikslus ir pasiūsti Atstovybei albuman. Taipgi nutarta skirti \$50 pasiuntimui knygy Lietuon.

Taipgi nutarta parašyti LDS. N. A. Apskričio gyvavimo istoriją ir patalpinti organe "Darbininke."

Kviesti į debatus Žygelį ir Natkevyčių. Šiame susirinkime dalyvavo še valdybės nariai: pirm. V. J. Kudirka, vice-pirm. M. Žukauskaitė, ižd. M. Abračinskas, organizatorius J. Glineckis, ižd. globėja Z. Žukauskaitė, rašt. A. J. Navickas.

Antras LDS. Naujosios Anglijos Apskričio valdybos susirinkimas įvyko birželio 4 d. š. m. LDS. name, So. Boston. Susirinkimo tikslas buvo pasikalbėti prieš metinį apskr. suvažiavimą ir suvesti rokandas iš buvusio išvažiavimo, gegužės 30 d.

Pirmiausia V. J. Jakas iždavė raportą. Paaikškėjo jog Apskričių pelnė \$289.55. Po to buvo atsišaukimas iš Centro prašant paramos. Pasikalbėjus valdyba nutarė paaukoti centrui iš ižd. \$250. Susirinkimas uždarytas 6 val. vakare.

Pirm. V. J. Kudirka, Rašt. A. J. Navickas.

LDS. N. A. APSKRIČIO PROTOKOLAS.

LDS. N. A. Apskričio suvažiavimas įvyko liepos 2 d. š. m. šv. Jurgio parapijos svetainėje, Norwood, Mass.

Suvažiavimą atidarė pirm. V. J. Kudirka, maldą atkalbėjo vietos klebonas gerb. kun. V. K. Taškūnas.

Po maldos gerb. kun. V. K. Taškūnas linkėjo suvažiavusiems atstovams geriausių pasekmių svarsnuose.

Suvažiavimo vedėjas išrinktas apskričio pirm. V. J. Kudirka, pagalbininku M. Abračinskas, rašt. K. D. Akstinas, mandatų komisijon J. Versiaekas, J. Glineckis ir P. Virmauskas. A. Navickas, apskričio rašt. perskaitė mandatus nuo šių kuopų:

1 kp., So. Boston, Mass. — Petras Milijus, Kaz. Kiškis, Val. Varžinskaitė, M. Žukauskaitė, J. Glineckis ir V. Valatka.

2 kp. Montello, Mass. — A. Tautkus, M. Abračinskas, M. Kamandulis, P. Virmauskis.

3 kp. Norwood, Mass. — J. Versiaekas, K. D. Akstinas, K. Stašaitienė, M. Balutienė, S. Razulevičius, J. Kavaliauskas, A. Kavaliauskas, kun. V. K. Taškūnas, V. J. Kudirka, A. J. Navickas, A. Fedas ir J. Červokas.

8 kp. Cambridge, Mass. — P. Kisieliū, J. Smilgis, V. Širka, J. Vinčūnas, P. Skauda ir V. Jakas. A. Navickas, apskričio raštininkas skaito protokolą iš praėjusio susižiavimo, kuris liko priimtas su pastaba, kad centro raštininkas apsiėmęs komisijon neužmirštų ir nedarytų pastabų protokole, nes buvo žinūta į protokolą knygą ir surasta, kad buvo apsiėmęs.

Perskaitytas protokolą apskričio valdybos, kuris vienbalsiai priimtas.

Skaitytas laiškas nuo LDS. Centro raštininko, kur atsišaukia į apskritį prašydamas "Darbininke" remti finansiskai ir darbu. Po iškalbėjimo visi delegatai pasižadėjo remti kiek galint.

Raportai. Pirmiausia išduoda raportus pirm. V. J. Kudirka, rašt. A. Navickas ir ižd. M. Abračinskas.

Izd. stovis. Balansas ant vasario 10, 1922 \$174.43

Ineigos. 2 kp. Montello, Mass. 3.70 8 kp. Cambridge, Mass. 3.00 22 kp. Brighton, Mass. 4.50

1 kp. So. Boston, Mass. 5.00 3 kp. Norwood, Mass. 3.40 V. Jakas pridavė nuo praėjusio metų išvažiavimo 4.59 74 kp. Manchester, N. H. .80 Grynas pelnas nuo išvažiavimo buvusio 30 d. geg. š. m. Montello, Mass. 289.55

Viso \$488.97

Išlaidos.

"Darbininkui" už spaudos darbų \$35.10 Pranui Gudui už kelionę su prakalbomis 2.50 V. Širka išvažiavimo rengimo lėšos 2.00 V. J. Kudirkai 2.00 M. Kerbeliui už prakalbą mairuto 4.00 J. Glineckui kaštai 9.42 A. J. Naviekui lėšos 1.95 "War tax" už Norwoodo išvažiavimą 1921 3.38 P. Stankaus lėšos 7.85 Už pasiūstas knygas Lietuvon 50.00 A. Steponavičiui už šalę prakalboms 4.00 Paskola "Darbininkui" 250.00 Lietuvos L. P. Bonas 100.00 Motiejūnui už paveikslus 20.00 Už tikietus Norwoodo parapijai 5.00 Auka Aukso ir Sidabro fondan 10.00 Už klisę N. A. Apskričio 5.00

Viso išlaidų \$422.20 Balansas lieka \$66.77

Raportai priimti. Išduoda raportą V. Jakas iš buvusio išvažiavimo, kuris priimtas su pagirimu. Išreikšta padėka Montello LDS. 2 kp. nariams ir visiems kitiems, kurie tik prisidėjo darbu.

Iš raportu V. J. Kudirkos ir V. Širkos paaikškėjo, kad centro valdyba neįsileido susirinkiman.

Nutarimai.

1) Pamokėti už klyšę apskričio valdybos, kurią pasiuntė Lietuvos Atstovybei albuman.

2) Paaukoti \$50.00 LDS. Centro.

3) Paskolinti pusę pelno nuo išvažiavimo "Darbininkui."

4) Paaukoti \$10.00 Aukso ir Sidabro Fondan.

5) Nupirkti penkias knygetes tikietų Norwoodo lietuvių parapijos.

6) Pamokėti už chorų paveikslus laike apskričio išvažiavimo.

7) Kad apskričio valdyba atsišauktų į visus apskričius prašant remti "Darbininke."

8) Užgirta apskričio valdybos sumanymas kviesti Žygelį ir Natkevyčių į debatus.

9) Siūsti delegatus nuo apskričio LDS. seiman ir jiems apmokėti iškašius. Išrinkta V. J. Kudirka ir V. Jakas.

10) 8 kp. Cambridge, Mass. įnešė išnešti rezoliuciją užgirančią Lietuvos Atstovybę Amerikoje. Vienbalsiai įnešimas priimtas ir išrinkta komisija sustatymui jos iš kun. V. K. Taškūno, J. Versiaeko ir P. Virmausko.

Inešimai Seimui.

3 kp. Norwood, Mass. 1) Kad Centre būtų geresnė tvarka. 2) Kad būtų sutvarkyti palidymai važiuojantiems LDS. nariams į Lietuvą.

Inešimai nuo apskričio.

1) Kad administratorius užsidėtų kauciją. 2) Kad administratorius negalėtų nieko pirkti jokių įtaisymų "Darbininke" be Centro valdybos.

Skaitytas laiškas iš Worcester, Mass. Kadangi laiškas be parašo, tai neįsvarsytas.

Sekantys apskričio suvažiavimas bus So. Bostone, Mass. Valdybon šių metų pateko šie: Pirm. tas pats V. J. Kudirka, Vice-pirm. M. Žukauskaitė, Rašt. J. Smilgis, Ižd. M. Abračinskas, Kasos globėjai: V. Širka ir K. Kiškis, Organizatoriai: M. Kamandulis ir J. Glineckis.

Suvažiavimą uždavė pirm. V. J. Kudirka, maldą atkalbėjo kun. V.

K. Taškūnas 5:30 val. vakare. Pirm. V. J. Kudirka, Rašt. K. D. Akstinas. PRIERASAS. Nors V. J. Kudirkos ir V. Širkos raporte apskričiai "paaikškėjo, kad centro valdyba neįsileido susirinkiman," bet centro valdybos susirinkime birželio 12 d. š. m. V. J. Kudirka ir V. Širka išsėdėjo visą laiką ir ėmė dalyvumą. Turi būti ėia norėta pareikšti kas nors kitkas panašaus.

L. D. S. N. A. APSKRIČIO VALDYBOS ANTRASAI.

Pirmininkas — V. J. Kudirka, 37 Franklin St., Norwood, Mass.

Vice-Pirm. — M. Žukauskaitė, 1 Grimes Street, South Boston, Mass.

Raštininkas — J. Smilgis, 125 Cherry Street, Cambridge, Mass.

Iždininkas — M. Abračinskas, 187 Ames Street, Montello, Mass.

Gerb. LDS. Centro Raštinė: Malonėkite man atsakyti į šį pakalusimą: ar gali gauti pašalpą tie nariai, kurie mokėjo į streikierių fondą, o dabar streikuoja?

Su tikra pagarba, I. V. Kulikaitis, LDS. 70 kp. raštininkas.

Atsakymas. Visi nariai, kurie yra pilnai užsimokėję į streikierių fondą turi teisę reikalauoti pašalpos ir jiems bus išmokėta jeigu tik tame skyriuje prie kurio tie nariai priklausė bus pinigų.

Tamistų kuopos nariai už šiuos metus nemokėjo į streikierių fondą ir jie tik gali atsišaukti į visos organizacijos narius prašydami paramos per Centrą.

PAŠALPA STREIKIERIAMS.

Prie LDS. yra streikierių fondas iš kurio šelpiami L. D. S. nariai priklausanti prie jo.

Štai nutarimu Centro Valdybos buvo pasiūsta pašalpa LDS. 87 kp. New Philadelphia, Pa. 5 streikuojantiems nariams po \$8.00 ir LDS. 74 kp. Manchester, N. H. vienam nariui \$8.00. Viso išmokėta \$48.00.

Kiek ankščiau gavome atsakymą nuo LDS. 74 kp. rašt. ir nario J. Vaiciūno, kad pašalpą gavo ir labai dėkingas.

Dabar gavome atsakymą nuo LDS. 87 kp. rašt. Jono Abromaitio ką žemiau talpiname.

Pašalpą išmokėta iš regulierio streikierių fondo, kuris susideda iš dviejų skyrių: nariai mokėdami 50c. metams gauna pašalpos laike streiko \$4.00 savaitėje; mokėdami \$1.00 metams gauna pašalpos po \$8.00 savaitėje.

Pašalpa mokama patol, pakol tuose skyriuose yra sumokėtų pinigų.

PADEKA.

Reading Pa. Liepos 9 d. 1922.

A. F. Kneizys, LDS. Centro Raštininkas.

Gerbiamasai: Iš priežasties' mano apleidimo sepos buveinės ant nekuriu laiko negalėjau grąžinti tamstai kvitas, kurias prisiuntei mums iš Streikierių Fondo pašalpą 5 nariams Liepos 1 d. aplankiau savo seimynėlę. Susirinkęs visas kvitas prisiuntei tamstai parodymui, kad visi gavo prigulinciją savo dali. Taipgi radau brangią dovaną fontaninę plunksną. Labai esu dėkingas centro valdybai ir "Darbininkui" už taip brangią dovaną, kurią man suteikė. Aš dar dar smarkiau darbuosiuos sa-

vo brangios organizacijos labui. Patariu kožiui iš narių LDS. imtis už darbo del labo mūsų L. D. S. Man kalbant asmenį prigulinciją prie LDS. užklausia ar yra kokia pašalpa? O broliai ir seseles yra didelė dvasinė pašalpa. Geras laikraštis, tai žmogaus turtas ant šio pasaulio, nes jis rodo kelią prie teisybės ir laimės. Man liūdna pasidaryti parvažiavus į savo koloniją. Tikėjau susirinkimo 87 kuopos 2 d. liepos, bet nežinau kas pasidarys su fin. rašt. kad nesuaukė. Dabar meldžiu kad ant 5 dienos Rugpjūčio būtų šaukiamas. Jeigu anglių kasyklos nepradės dirbti, aš pribūsiu.

Jonas Abromaitis, LDS. 87 kp. rašt.

Reading, Pa. Birželio 19, 1922.

A. F. Kneizys, LDS. Centro Raštininkas.

Gerbiamasis: Apturėjau nuo Tamistų 5 čekius iš LDS. Streikierių Fondo penkiems nariams už vieną savaitę po \$8.00, ką pasiūniau 87 kp. pirminkui Matui Pupinikui. Gavau atsakymą, kad priėmė ir nariai labai užgančindinti. Kvitas Tamistoms grąžijau kaip greit nusiduosiu į New Philadelphia. Gavau žinią nuo sato seimynos, kad Tamistos prisiuntė man brangią dovaną fontaninę plunksną. Dar nemačiau, bet manau kad bus man naudinga. Kaip pamatysiu, tai aprašysiu vertę. Kaip rašiau kad manau sutverti LDS. kuopą, tai mažum pavikys Dievui padedant. Jau apie keturius turiu. Buvo šauktas susirinkimas, bet mažai pribuvo. Manau, kad su laiku pavyks geriau.

Viso gero linkėdamas, lieku su gilia pagarba, Jonas Abromaitis, LDS. 87 kuopos raštininkas.

BŪKIME ATSARGŪS.

Labai dažnai gauname pranešimų nuo kuopų raštininkų, kad išbraukti neužsimokėjusius narius iš L. D. S.

Tie pranešimai dažniausia būna be jokių paaikškinimų.

Centro raštinė nieko kito negalėjo daryti kaip tik remtis raštininkų pranešimais ir neužsimokėjusius narius braukti iš organizacijos delto, kad seimuose nuolat buvo nusiskundimų ant Centro raštinės už nepaklausimą.

Šiais bedarbės laikais tokių pranešimų pasirodė daugiau ir Centro raštinė turėjo griebtis priemonių, kad sumažinus išbraukimų skaičių.

Šiandiena daugelis mūsų darbininkų vargo prispaustų neturi kuo žmoniškai pragyventi, bet pas juos užsiliko tas pats noras ir pasišventimas dirbti savo brangios organizacijos labui. Tokiems nariams mes privalome padėti nešti vargo kryželį.

Pasiremdami praėjo seimo nutarimu mes turime ieškoti priemonių, kad už tokius narius užmokėjus į organizaciją su išlyga, kad jis arba ji pradėjęs(us) dirbti atsilygins.

Tad kuopų raštininkai pirm negu rašys Centrui išbraukti tokį ar tokį narį iš LDS., privalo gerai ištirti to nario padėtį ir jeigu tik narys pasižada atsilyginti, pirmiausia, pranešti savo kuopos susirinkimui. Kuopą ištyrus reikala, ir jeigu mato, kad narys yra doras ir teisingas ir pasižada atsilyginti kuomet pradės dirbti turėtų už jį apmokėti cen-

tran iš kuopos ižd. arba duoti pažadėjimą Centrui, kad narys atsilygins pats. Kitaip mes nustosime daug narių.

Ypa ir tokių atsitikimų, kad kuopos raštininkas nepasiklausia nario užsilikusio su mokesčiais ką jis mano daryti, bet skubinasi pranešti centrui, kad tokį narį išbraukti.

Prirodymai to viso talpiname porą laiškų pačių narių, kurinodu kuopų raštininkų pranešimu turėtų būti išbraukti.

Štai jie:

"Birželio 17, 1922
"Cambridge, aMss.

"Gerb. LDS. Centro Valdyba: "Atvirutę nuo Tamistų gavau, ačiū. Praneškate man, kad aš būk atsiskau nuo LDS. 8 kp. ir klausiate apie priežastį. Aš ne sapnuoti nesapnavau apie atsikymą ir aš ne nekalbėjau su kuopos raštininku apie tą dalyką. Meldžiu paklausti kuopos raštininko iš kur jis gavo tokią nemaloniją žinią. Teisybę pasakius aš esu skolingas centrui ir kuopai už kelis mėnesius iš priežasties bedarbės, bet aš prie pinigų progos atsilyginsiu.

"Pasilieku gero velijantis, "Jūsų — "Juozas Povilaitis.

"P. S. Mažum kuopa nenori, kad aš prigulėčiau ant toliau."

Antras laiškas iš Tamaqua, Pa.: "Liepos 11, 1922, "Tamaqua, Pa.

"Gerbiami Tamistos: "Aš Adomas Jačinskis pranešu jog nuo Tamistų atvirutę gavau ir klausiat del kokios priežasties aš atsiskau nuo LDS. Matyt mūsų kuopos raštininkas Tamistoms klaidingai informavo, nes aš jam nieko nesakiau apie atsikymą nuo kuopos. Prisipažįstu jog, aš praėjime susirinkime nebuvau ir negalėjau užsimokėti savo mėnesinės iš priežasties bedarbės, kuri eina jau 4 mėnuo. Aš per tą laiką turiau sunkiai nukentėti su trims mažoms siratoms, bo mano moteris mirus ir esu dideliame varge kuomet dabar nedirbu. Mūsų raštininkas turi būti neatjaučia mano vargo ir kaip užėjo ant minties, taip ir parašė. "Aš niekadaš nemanau skirtis nuo LDS. organizacijos, nes aš jau labai branginu, ir kaip tik pradėsiu dirbti pilnai atsilyginsiu užvilktas duokles ir meldžiu mane nebraukti iš savo knygy.

"Su pagarba, "Adomas Jačinskis, "LDS. 99 kp. narys."

Negalime kaltinti už tai vien raštininkus, nes jie dirba iš pasišventimo be jokio atlyginimo. Patįs nariai atsilankę ir susirinkimus turėtų pranešti kuopų valdyboms apie savo padėtį.

Tokių narius, kurie iš priežasties bedarbės, ligos arba kitokio nelaimingo atsitikimo beabejo paliuosuoti nuo mėnesinių su išlyga, kad paskui atsilygins.

Bet kuopų valdybos, o ypač raštininkai turi daugiausia rūpintis, kad nelaimingiems nariams padėjus nešti vargo našta ir kad jų neatstūmus nuo organizacijos prie kurios jie trokšta prigulėti.

Tad būkime atsargūs su išbraukimais.

LDS. Centro Raštinė.

NEW BRITAIN, CONN.

LDS. 36 kp. surengė gegužinę birželio 25 d. š. m. Nors diena pasitaikė graži, bet žmonių neperdaugiausia suvažiavo. Čia dar pirma diena pasitaikė toki karšta, tai žmonės traukė prie vandens.

Nežinint to viso kuopai liks

graužas beino. Buvo progama rengimo komisija iš S. Matulitės ir A. Gurskio, bet nežinia del kokios priežasties gegužinėje progama neįvyko. Šiaip viskas gerai sekėsi. Negaliu praleist nepaminėjus to nelaimingo "mūšainio" šinkavimą. Verda prakaito per savaitę ir atėjus nedėdieniui vietoj pailsėti ir tyru oru pakvėpuoti vėžasi galionais ir gegužinė ir šimkuoja. Kas šlykščiausia, kad tuo užsiima daugiausia jaunimas.

Brangūs broliai, jūs gal sakyti vargingas pragyvenimas su seimynomis verčia griebtis to amato, gal ir taip, bet kaip pasiteisins jaunikačiai? Gal sakyti dabar vasaros laikui reikia išvažiuoti ir merginoms suteikt geros laikus. Bet atminkit tą, kad dora mergina su tokiomis jaunikačiais, kurie verčiasi "mūšainiu" nesužadės ir velik ji namie sėdės, o ne už "mūšainio" uždirbtus pinigų linksminsis.

Patartina, kad rengėjai, o ypač katalikai apsižiūrėtų ir "mūšainierius" su galionais neįsileistų į piknikus ir neleistų fersti organizacijos vardą.

Šioje gegužinėje nebuvo kuopos nariai, bet pašaliečiai tamsūnaliai prisigėrę sandarjetiško raugo, bet vistiek daro gėdą visai kuopai ir katalikiškai visuomenei.

Kor—tė.

L. D. S. KUOPŲ SUSIRINKIMAI.

TRENTON, N. J. LDS. 82 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyko gegužės 23 d. liepos, tuo laiku po pamaldų, paprastoj svetainėje. Visi nariai malonėkėte pributi, nes turime daug svarbių reikalų aptarti.

ELIZABETH, N. J. LDS. 16 kuopa laikys mėnesinį susirinkimą 23 d. liepos, 4 val. po pietų bažnytinėje svetainėje. Užkviėjami visi nariai pributi.

NEW HAVEN, CONN. LDS. 43 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks nedėlio, 23 d. liepos, 1 val. po pietų bažnytinėje svetainėje 235 St. John St. Kviedame visus narius atleiti. Taipgi atsvieskite naujų narių.

DAYTON, OHIO. LDS. 68-tos kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks nedėlio, 23 d. liepos, 2 val. po pamaldų, paprastoj svetainėje. Visi nariai malonėkėte pributi, nes turime daug svarbių reikalų aptarti. Taipgi atsvieskite ir naujų narių.

CUMBOLA, PA. LDS. 88 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks nedėlio, 23 d. liepos, paprastoj vietoj, ir paprastame laike. Visi nariai malonėkėte pributi, nes turime daug svarbių reikalų aptarti. Taipgi atsvieskite ir naujų narių.

WATERBURY, CONN. LDS. 5 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks nedėlio, 23 d. liepos, tuo laiku po pamaldų, paprastoj svetainėje. Visi nariai malonėkėte pributi, nes turime daug svarbių reikalų aptarti. Atsvieskite ir naujų narių.

PIRK DOVANOMS FONTANINĘ PLUNKSNĄ

Kuri bus atminčiai ilgam laikui.

KAINOS PRIEINAMOS. Reikalauk Katalogo.

"DARBININKAS, 366 Broadway Boston 27, Mass.

Susijvenijimas Lietuvių R. K. Amerikoje

yra GYVAM DZIAUGSMAS! SERGANCIAM VILTIS! MIRSTANCIAM RAMEYB!

Tai mūsų, lietuvių katalikų nesugriauinama tvirtovė. Lietuvių katalike! Jei dar prie šios organizacijos nepriklausai, nieko nelaukdamas tuoj prisirašyk, nes ji:

1. Apsaugoja narių gyvastis ir moka pomirtines \$150.00, \$250.00, \$500.00, \$750.00, \$1000.00, \$2000.00, \$3000.00.

2. Moka pašalpą nariams ligoniams kas savaitę po: \$3.50, \$7.00, \$10.00, \$14.00, \$21.00.

3. Selpia suvargusius narius ir našlaičius.

4. Nariai gauna S. L. R. K. A. organų, savaitinį laikraštį "Garsą".

5. Skleidžia apšvietą, leidžia gerus raštus ir dalina nariams veltui.

6. Platina tikėjimą, dorą, rūpinasi tautos reikalais, remia Lietuvos respubliką.

7. Lengvomis sąlygomis apdraudžia vaikus nuo vieny metų amžiaus.

Isteijimas į S. L. R. K. A. pigus, mėnesinė mokeskis lengva. Kuopos yra visose didesnėse lietuvių kolonijose Amerikoje, todėl norintieji informaciją, kreipkitės prie kuopų Sekretorių arba tiesiai į Centro Raštinę:

S. L. R. K. AMERIKOJE 222 So. 9th str., Brooklyn, N. Y.

Net ir kudikiai pastebi! Ir yra taip legva visiškai iš galvos pašalinti pleiskaną. Tik kelis kortus panaudojus

Ruffles

ta pleiskanų mirtinąjį priešą — ir jūsų galvos oda bus taip tyra, kaip kudikio ir Ruffles pagelbės jums visomet ja tokia užleikyti. Svari galvos oda užlaiko plaukus puikiais pleiskanos tuojaus sunaikina juos.

Nusipirkite banką Ruffles savo apytikroje Standie už 65c., arba prisitęskite 75c. pošto ženkliu laišku tiesiai į laboratoriją.

F. AD. RICHTER & CO. 104-114 So. 4th St. Brooklyn, N. Y.

LIETUVA IR IŠ LIETUVOS LAIVAKORTES galima gaut pagal prekes kompanijų ir ant geriausių laivų visų linijų pas seniausią LIETUVISKĄ agentą — G. KUNAŠAUSKĄ. Agentura uždėta 1910 m. PASPORTUS išreikalauju visiems keliaujantiems į LIETUVĄ. Atvažiuojančius iš kitų miestų patinku ant stoties. Persiuntimas PINIGŲ Į LIETUVĄ pagal dieninį kursą. ATYDA. Mainymas pinigų ne priverstinas, bet išmanau, jeigu kas klausia. G. Kunašauskas • 179 E. 3-rd Street, New York, N. Y.

"DARBININKAS"
(THE WORKER)
THE LITHUANIAN TH-WORKER PAPER
Published every Tuesday, Thursday,
and Saturday by St. Joseph's Lithuanian R. C. Association of Labor.

Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on July 12, 1918.

Subscription Rates:
Yearly \$2.00
Six months \$1.00
Foreign countries yearly \$3.00

Yearly \$2.00
Six months \$1.00
Foreign countries yearly \$3.00

DEL LIETUVIŲ SUAŽIAVIMO.

Liepos 19 d. š. m. įvyks Lietuvos Laisvės Paskolos Stodijų suvažiavimas Washingtone. Dabartiniu laiku negalima tikėtis skaitlingo suvažiavimo. Visuomenė neįstengia daug atstovų prisijusti šiais sunkiais laikais. Be to nenuslinko geležinkelų streiko šmėkla. Daug kenkia laisvamanių ir socialistų užsipildinėjamai ant atstovybės ir agitacijos prieš Lietuvos rėmimą. Bet kad rimtą darbą rimtai apsvarsyti ir gerus veikimui plenus išdirbti nereikia didelės minios. Rimtų veikėjų ne skaitlingas būrelis tą gali atlikti.

Be kito kuo suvažiavimas plenuos tolimesnį Lietuvos rėmimo darbą. Tai bus vienas svarbiųjų suvažiavimo dalykų.

Suvažiavimas turi suprasti, kad laikai griežtai atsimainė. Amerikiečiai nei šio tolo dabar nėra taip pinigingi kaip kad buvo prieš porą trejetą metų. Algos nei šio tolo negali susilyginti su algomis buvusiomis prieš trejetą metų, o pragyvenimas labai, labai mažai teatpigo. Žmonės nukankinti nedarbo, streikų. Lietuvos nedėkingumas už paramą, neteikimas amerikiečiams jokio palengvinimo, net padrasinimo kurtis Lietuvoje nupuldė Amerikos lietuvių ūpą, kurio dar buvo likę po Vileišio jeibių.

Tatai negalima plenuoti didelių darbų del pinigisko Lietuvos rėmimo. Be to reikia jau tikėtis, kad Lietuva turi įstengti verstis savomis išgalėmis.

Jei būtų kalba apie naujos paskolos kėlimą tarp amerikiečių, tai tada turi būt žinoma, kaip sukeltyje pinigai bus sunaudojami. Ar jie bus naudojami kurio nors hotelio Kaune remontavimui, pirkimui, ar teatro remontui ar valdininkams drigantų užlaikymui ar automobilių užlaikymui pas paneles važinėti ar užlaikymui cenzorių, kurie smaigia "Laisvę" ir "Tėvynės Balsą" ar šalies valdymui. Jei taip, tai mes atsisakom panašioms reikalam skolinti. Apie paskolą galima tada kalbėti, jei bus nurodyta, kad tie pinigai bus sunaudoti Lietuvos gerovei pakelti. Jei Lietuvos gerovė kils, tai bus aišku, kad ji įstengs atsilyginti.

Tiek del naujos paskolos. Lietuvos valstybė privalo nuo visų savo piliečių gauti mokesčius. Nuo tų mokesčių negali būti paliosuoti ir tie piliečiai, kurie Amerike apsigyveno. Tai suvažiavimas Washingtone privalo atkreipti Lietuvos valdžios dėmesį, kad jį pasirūpintų kasmet nustatyta mokesčių surinkti iš Lietuvos piliečių gyvenančių Amerike. Reikia nuskirti tam tikrą laikotarpį, sakysime Padėkones Dienos savaitę (lapkričio mėn. pabaiga), arba dar geriau Lietuvos neprigulmės Dienos savaitę (vasario m. viduryje). Paskirtoje savaitėje po visą Ameriką Lietuvos piliečiai ir lietuviai tapusieji Amerikos piliečiai, masiniuose mitinguose sumokėtų mokesčius Lietuvai, sakysime po \$3 nuo šeimos ir nuo pavienių vyrų ir merginų. Atstovybė turėtų turėti surašą Lietuvos piliečių Amerikoje ir nuo jų surinkti mokesčius, priglbtint Amerikos lietuvių veikėjams ir organizacijoms. Nesantieji tose knygose piliečiai, vykstant į Lietuvą ar kreipiantis su biele kuriuo reikalu į atstovybę privalės mokesčius užsimokėti ir bausmę. Teipgi lietuviai beboniai ir neaukavusieji į aukso-sidabro fondą privalo užmokėti tam tikrą mokesčių.

Kadangi buvo pasirodę kaikiuriuose laikraščiuose gerb. Atstovo Čarnecko kablegramos Lietuvos laikraščiuose, tai suvažiavimas turi darsižinoti ar tos kablegramos su atstovo žinia pakliuvo į tuos laikraščius ar esama atstovybėje išdavikų. Jei esama išdavikų, tai nei minutos nelaukiant juos reikia vyti lauk ne tik iš atstovybės, o ir iš lietuvių visuomenės.

IŠ MŪSŲ CENTRO.

YRA APIE KĄ PAGALVOTI.

Mes, katalikai, turime dabar puikios progos įsitikinti, kokią didelę svarbą turi spauda.

Mūsų laisvamaniai galutinai parodė, kad jie yra bejėgiai ką nors gera, naudinga nuveikti. Jų vienatinė tvirtovė — Susivienijimą — baigia užvaldyti socialistai. Jų Tėvynės Mylėtojų Draugija baigia užmigti. Jų Piliečių Sąjunga seniai nebeturi jokių ineigų, neberodo jokios gyvybės ir pagaliaus paskutiniame suvažiavime nutarė, kad jie tikrai yra nežinomos šalies piliečiai, nes lygiai žada auklėti ir tvirtinti pilietybę ir Amerikos ir Lietuvos, o ateityje gal dar ir Argentinos, ir Palestinos.

Be savo jaunimo, be rimto programo, be idealų, liko jiems tik besvajoti apie šiltus biznius, apie valdžias vietas ir... apie piktpinigių.

Rodos nebereikėtų nei domės ir juos kreipti, o tečiau, žiūrėkite, kiek jie moka sukelti truksmą.

Nuo laiko atvažiavimo p. Čarnecko — jie nepaliauja prieš jį kovoję. Nei protin-

gas taktas, nei naudingas gražas atstovo darbas, nei pilna pagarba prie visų lietuviškų srovių — neįstengia jį nuginkluoti, nei į naudingą darbą palenkinti.

Sistematinei plūde, šaukui per keletą mėnesių, inirtusiai ir neatlaidžiai trukdę kiekvieną atstovo žingsnį, jie pagaliaus ruošiasi apvairuoti savo šmeižtų kampaniją — pasiuntimu delegacijos Lietuvon, kuri vardu Amerikiečių (?) reikalautų, kad Lietuvos valdžia skaitytųsi su Amerikiečių opinija (?) ir kad duotų tokį atstovą, kokio jie reikalauja. O kas jie? Keletas išgverusių rėksnių? Taip, bet gerkles jų didelės. O kas tos gerkles? O gi jų keli savitaisiais, rėkiantieji iš Bostono, Worcesterio, Brooklyno, Clevelando. Tų palaidų būrių, tų didelių gerklių priskaitome net 5. Ir reikia jos puikien sutartinėn. Šiaip jau gyvenime juos ne daug kas riša. Dažnai pešaši, bizniais nepasidalina. Bet Katalikų Bažnyčios ir tikėjimo neapykanta visus juos sustumia į krūvą, visus inkvepia.

Bet kas jiems gerklias išaugino? Tai mūsų silpnėji svyrrokučiai, mūsų tamsieji katalikėliai, kurie nesuprato to, kad ne vis viena, koki laikraštį imi ir remi. Savo centais jie jiems biznius išaugino, jie jų gerkles išplatino ir ištepė, kaip tuos grigo ratus, ir dabar gali pasidžiaugti vaisiais. Laisvamaniai jaučia, kad jie ant tiek galingi, kad gali stipriai suktelti tiek, kad net Lietuvos valdžia juos išgirs. Jie sakys, kad Katalikai Lietuvą atstovaujant, iševiojo kilo suirutę. Kame ji apsireiškė? Kas ją sukėlė? Jie to neaiškina; bet kad riksmo buvo, to neužginčys niekas. Rėkė sutartinai visi laisvamaniai, rėkė iš penkių gerai pateptų gerklių. O tų gerklių tepėjai — mūsų nelaimingi katalikai.

YRA APIE KĄ PAGALVOTI.

Yra kuo susirūpinti. Katalikų spaudos tarp katalikų žmonių išplatiniamas — štai mūsų didžiausias uždavinys, švenčiausias mūsų priedermė. Galvokime apie tai ir ruoškimės į didelį darbą, kuris gal neužilgo laukia mūsų.

Fed. Sekretorijatas.

PASTABĖLĖS

Laisvamanių laikraščių redaktoriai apie Lietuvos pripažinimą taip mini, kaip pipirą kramtydami. Kaip jie kitaip gali jaustis, kad jie tik ką šaukė, kad del "klerikalų" įsigalėjimo Lietuvoj Lietuva nustojo gero vardo pasaulio akyse. O čia jiems beplaušiant ateina žinia apie Lietuvos pripažinimą.

"Sandara" rašo, kad žmuidzinavičiaus vadinimas Zemaičiu yra jo pravaržiojimas. Visi lenkberniai "Sandarai" pritar.

"Sandara" rašo: "Pavaržykite klerikalinių laikra-

ščių peretų ir užperetų metų kompletus, ten rasite gana šaulių dergimo. Ir tokie šaulių pasmerkimo dideliais juodomis raidėmis per kelias skiltis pločio." Kam čia siūsti skaitytojus į senus laikraščių kompletus. Juk visai nesunku buvo pačiai "Sandarai" paimti "Darbininko" kompletus ir pacituoti tą šaulių "pasmerkimą." Tada "Darbininkas" ir būtų prie sienos prispirtas. O dabar "Sandara" pasirodė pletkininke ir nieku daugiau.

Laisvamaniai prikiša gerb. kun. Kemėšiui, būk jis stodamas dirbti prie atstovybės apleidžias altorių. Gerb. kun. Kemėšis altoriaus neapleido, bet laisvamaniai turi priminti savo vienminčiui Vinikui, kad jis chemiką laboratoriją tikrai apleido. Laisvamaniai, varykite savo chemiką Viniką iš atstovybės į laboratoriją.

"Garso" num. 28 nurodoma, kad reikia valyti atstovybę nuo neištikimų asmenų. Mat po socialistų ir laisvamanių laikraščius "garsusis" Pilėnas paskelbė neva oficialius Atstovo Čarnecko kabelius į Kauną. Jie tie kabeliai ištikro tokie, kokius atstovas siuntė, tai aišku, kad yra atstovybėje išdavikų. Nei atstovybė, nei visuomenė negali pakęsti tokio dalyko. Išdavikai turi eiti lauk.

Lenkai atsidžiaugti negali, kad pavyko tarp Amerikos lietuvių pasidaryti "placūvą" — "Keleivio" redakcijoj. Tuomi lenkai pasiekia pačią lietuvių širdį, atstovybę. "Keleivio" draugas Pilėnas turi draugų atstovybėje. Taigi lenkai turi tiesioginę komunikaciją su Lietuvos atstovybe.

KUNIGŲ VIENYBĖS SEIMAS.

Kunigų Vienybės Seimas šiais metais atsibus Wilkes-Barre, Pa., Readington Hotelyje, Liepos 18 ir 19 dienose. Seimas prasidės iškilmomis šv. Mišiomis 10:00 a. m. Lietuvių Bažnyčioje; tuoj po mišių prasidės sesijos. Kadangi sesijos bus Redington Hotelyje, užtai, kurie kunigai turės apsistoti hoteliuose, prašomi yra apsistoti tame pačiame hotelyje, nes jis tinkamiausias ir arti nuo stoties.

Kunigų Vienybės Seimas svarbus taip kaip ir mūsų užduotis svarbios, užtai laik kiekvienas kunigas skaito sau priedermę stoti į pagalbą tam seimui.

Kun. K. A. Vasy, Rašt.

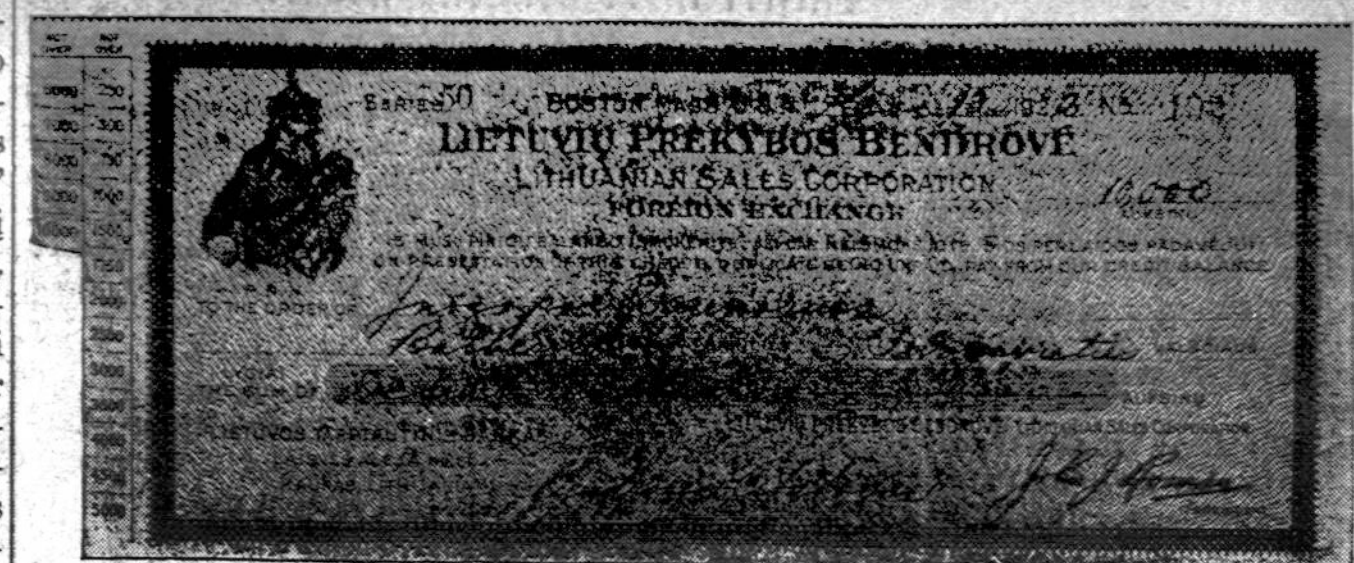
UŽSIMUSĖ MERGAITĖ

Lawrence, Mass. — Trijų metų mergaitė po num. 46 Common St. nuo ketvirtos augšto piazzos nukrito žemėn ir užsimušė. Motina ją buvo palikus globoj vyresniosios dukters. Bet mažytė mergaitė užsiūpo ant kedės, persisvėrė ant piazzos turėklis ir nukrito.

LIETUVIŲ PREKYBOS BENDROVĖS PERLAIDOS

PIGIAUSIS IR SAUGIAUSIS BUDAS

Veitis ir Sigisti Pinigus į Lietuvą.

Jos lengviai išskaidamos į pigius vntose Lietuvos prekes.
REIKALAUKITE Lietuvių Prekybos Bendrovės perlaidų vietiniuose Bankuose ar pas vietinius agentus. Jeigu jie nenori į Tamstoms parduoti, praneškite mums ant sekančio adreso: LITHUANIAN SALES CORPORATION, 414 Broadway, Boston 27, Mass.

Amerikos mokslavyriai už Lietuvą.

AMERIKOS PROFESORIŲ PETICIJA JAU INTEIKTA.

Liepos 1 d. šių 1922-ų metų lietuvių prietelius, prof. H. H. Bender'is išsiuntė Valstybės Sekretoriui, Charles Evans Hughes, petičiją del Lietuvos, Latvijos ir Estonijos pripažinimo. Po petičija seka parašai 30-ties žymiausių Amerikos mokslavyrių ir pedagogų. Petičija skamba šitaip: Garbingam Charles Evans Hughes, Valstybės Sekretoriui, Washington, D. C. Zemiau pasirašę Amerikos pedagogai su pagarba prašo, vardan tautos teisingumo, tarptautinės taikos ir ramybės ir klestėjimo pasaulyje demokratijos idealų — kad Suvenytų Valstijų Vyriausybė suteiktų formalio pripažinimo Lietuvos, Latvijos ir Estonijos respublikoms. Birželis, 1922.

Pasirašo:

Charles W. Eliot, Harvardo Universiteto išsitarnavęs prezidentas,
John Grier Hibben, Princetono universiteto prezidentas,
M. Carey Thomas, Bryn Mawr Kolegijos prezidentas,
Ellen F. Pendleton, Wellesley Kolegijos prezidentas,
John H. MacCracken, Lafayette Kolegijos prezidentas,
Dr. Cyrus Adler, Dropsie Kolegijos prezidentas,
Mary E. Wolley, Mount Holyoke kolegijos prezid.,
Henry Van Dyke, Anglų literatūros profesorius Princetono universitete, buvusis Suv. Valst. Ambasadorius Olanduose.
Basil L. Guildersleeve, Graikų kalbos išsitarnavęs profesorius, John Hopkins universitete,
Henry Fairfield Osborn, Zoologijos profesorius Kolumbijos universitete, Amerikos muzėjaus Gamtos Istorijos prezidentas.
Cornelius Cole, šimtmetis senelis, L. L. D. iš Wesleyan, buvęs Suv. Valstijų senatorius ir 2-as iš pirmiausių baigusiu Amerikos Universitetą.

Fredk. S. Jones, Yale Kolegijos dekanas,
William B. Scott, Geologijos ir palaeontologijos profesorius Princetono Universitete,

Edwin R. A. Seligman, politinės ekonomijos profesorius Kolumbijos Universitete,

Edward Capps, klasinių kalbų profesorius Princetono universitete, buvęs S. Valst. Ambasadorius Graikijoje.

W. T. Councilman, išsitarnavęs patologijos profesorius Harvardo Universitete,

Lane Cooper, anglų kalbos ir literatūros profesorius Cornell Universitete,

Edwin Grant Conklin, biologijos profesorius Princetono Universitete,

G. L. Kittredge, anglų kalbos profesorius Harvardo Universitete,

Carl D. Buck, lyginamosios filologijos profesorius Čikagos Universitete,

Dana Carleton Munro, viadurinių anžių istorijos prof. Princetono Universitete,

Franklin Edgerton, sanskrito profesorius, Pensilvanijos Universitete,

C. H. Grandgent, profesorius romanų kalbų, Princetono Universitete,

Christian Gauss, naujųjų kalbų prof. Princetono Universitete,

Roland G. Kent, lyginamosios filologijos profesorius Pensilvanijos Universitete,

Ernest H. Wilkins, romanų kalbų profesorius, Čikagos Universitete,

John A. Ryan, moralės teologijos profesorius, Katalikų Universitete,

Charles E. Lanman, sanskrito prof. Harvardo Universitete,

E. Washburn Hopkins, lyginamosios filologijos profesorius, Yale Universitete,

Harold H. Bender, Indogermanų filologijos profesorius, Princetono Universitete.

*

*

*

Kiekvienas iš profesorių rašėsi ant atskiros, dailiai priengto lapo; valstybės sekretoriui buvo nusiųstas tų lapų rinkinys ir drauge visų pasirašiusių sąrašas ant vieno lapo. Petičija inteikė

Valstybės Sekretoriui jojo pagelbininkas, Mr. William Phillips, Valstybės vice-sekretoriui, kursai pasižadėjo profesoriui Benderiui, jog petičiją inteikdamas jį pasistengs kuopalankiausiai tą dalyką p. Hughes'ui perstatyti.

Kartu su petičijos lapais prof. Bender'is nusiuntė valstybės sekretoriui laišką šitokio turinio:

Princeton, New Jersey, 1922, liepos 1 d.

Mano brangus pone Hughes:

Skaitau sau už garbę inteikti jums čia pridėdamą petičiją, pasirašytą 29-ų (trisdešimtą) parašus nusiųstas vėliau) žymių Amerikos pedagogų, prašančių mūsų vyriausybės pripažinti naujas Pabaltijos respublikas: Lietuvą, Latviją ir Estoniją.

Tokia petičija, adresuota nepaprastai gerai informuotam valstybės Sekretoriui, reikalinga paaiškinimo, pasiaiškinimo žodžio, kaip išvengus netikslumo, arba net nemandagumo šešėlio.

Aš esu Princetono Universiteto profesorius; mano ainiai buvo tvirti Amerikoni dar prieš revoliucijos laikus, ir aš iš to savo žygi neturiu jokios asmeninės naudos (no ax to grind in this matter). Tais kraštais aš susiinteresavau visų pirma, kaip palyginamų kalbų, tyrėjas, studijuodamas jų kalbas, ypač lietuvių, kurių kalbos reikalais man teko nemažai išspausdinti savo tyrimo rezultatus. Bet pasidarbavęs metus, kai Kongresas ėmė tyrinėti Lietuvos klausimą, aš dar labiau susiinteresavau Pabaltijos valstijų tautine ir tarptautine padėtimi. Prie to prisidėjo dar mano darbas karo laiku prie Pašto Departamento ir Creel'o Biuro.

Aš esu giliausiai įsitikinęs, kad mūsų tiesioginė pareiga yra pripažinti tas valstybes. Tokiai išvadai svarbiausios priežastys yra pamintotos laiške, kurį aš esu siuntęs pasirašiusiems petičiją, ir kurio kopiją čia pridėdu. Tenai yra paminėta apie kitų kraštų suteiktą toms valstybėms pripažinimą; bet vakar, kaip jums yra žinoma, iš Paryžiaus buvo paskelbta, kad Anglija, Francija, Italija ir Japonija pripažįsta Lietuvą de jure. Tai reiškia, kad visas pasaulis yra pripažinęs de jure visas tris Pabaltijos Valstybes — išskyrus tik

Suvienyta Valstijos.

Aš suprantu, kad Rusijos sąlygos šiek tiek komplikuoja dalykus, kurie, žiūrint paviršium, atrodo labai paprastais. Tačiau Pabaltijos valstijų teisė prie nepriklausomybės yra lygiai pamatuota, kaip ir, pavyzdžiui, Lenkijos teisė, gi Lietuvos padėtis šiuo žvilgsniu yra lygiai ta pati kaip ir Lenkijos. Ir yra visai nesuprantama, kad šitos valstybės su jų gyvū tautiniu susipratimu, su greitai augančiu ekonominiu gerbūviu ir su pripažinimu Rusijos, Lenkijos ir iš viso pasaulio — kad jos kada nors būtų verčiamos vėl grįžti prie Rusijos jungo, vistiek kokia bus ateityje Rusijos padėtis, ar josios norai.

Aš kreipiu taip pat Jūsų dėmesį į senenai suorganizuotą Baltijos - Amerikos draugiją, kurios aš esu direktorius ir egzekutyvio komiteto narys ir kurios troškimus aš šioje peticijoje išreiškiu. Savo direktorių tarpe draugija turi tokius amerikonus, kaip: p. Hamilton Holt, "The Independent" žurnalo redaktorius, p. Edward A. Filene, Bostono pirkli; Dr. John H. Finley, buvęsios edukacijos komisijonieris ir New Yorko valstijos Universiteto prezidentas; Kongresmonas Walter M. Chandler; Stephen P. Duggan, profesorius ir direktorius Tarptautinio Pedagogijos Instituto; Senatorius W. H. King, ir kiti.

Priimkite šią medžiagą Jūsų apsvaistymui.

Šiuomi aš pareiškiu savo gilią pagarbą ir įsitikinimą, kad Jūsų galutinioji sprendžia, ar ji bus šiočia ar točia, išeis tikrą naudon ir mūsų krašto, ir visos žmonijos.

Jūsų,
Harold H. Bender.
Garbingam Charles E. Hughes,
Valstybės Sekretoriui,
Washington, D. C.

SUĖMĖ UZMUŠIKĄ.

London. — Vokietijos policija pagavo Herman Willibard, kaip vieną iš ministrų Rathenau užmušikų. Už jo paėmimą buvo pažadėta 1.000.000 markių. Budriai ieškoma jo sandarbininkų.

MUŠTYNĖS DEL MUNŠAINO.

Montrose, Pa. — Ant Fred Tidoni'o farmos ištiko susišaudymas. Ant tos farmos buvo munšaino bravorėlis. Pas farmerių buvo beateinas jo kaimynas. Farmeris nepažino ir pamatė, kad policistas ir šovė į jį. Kilo triukšmas, pribuvo policija, prasidėjo didesnis susišaudymas. Du žmonės vietoj krito, o šeši sužeisti.

ISKLAUSĖ PRAŠYMO.

Salt Lake City. — Homer R. Woods nuteistas miriop turėjo būti pakartas. Tai pakartimas jam bausis pasirodė. Jis panoro būti sušaudytas. Jo noras išpildytas. Jis nuteistas miriop už pačios nužudymą.

BAŽNYČIA--IR GERESNĖ SOCIAJALĖ TVARKA.

Paskaitos vardas sukelia tris klausimus: Kam Bažnyčia turi užimti savo poziciją del socialės ir pramoninės sistemos? Iš kurios pusės ji mėgina prieiti prie pramonės problemų rišimo? Ką-gi Bažnyčia ištikrųjų yra pareiškusie apie geresnę socialę tvarką?

Bažnyčios pozicija del pramonės ir pramoninių santykių yra smerkiama dviejų, viena-kita priešinų pažiūrų. Anot vienos kritikų grupės Bažnyčia per daug rūpinasi grynai religiniu veikimu, kaip antai pamokslais, maldomis, apeigomis, sakramentų dalinimu ir kitais dvasiniais darbais. Ji nesideda, kiek reikia, į ginčus tarp kapitalo ir darbo, neigi rėdo pakankamai susirūpinimo gerbūviu ekonomini silpnėjimu klesų, nei apskritai dedasi tuo kuo gali prie pramonės problemų rišimo. Tie, kurie laikosi šios pažiūros, labai stipriai pabrėžia žodžius ir darbus Kristaus naudai biednųjų ir prispaustųjų. Sulig jų pažiūros, Bažnyčia turi būti pirmiausia organizacija del socialijų reformų. Tai socialiai radikalai.

Kita gi kritikų rūšis tvirtina, kad Bažnyčia kišasi ne į savo reikalus, kada ji svarsto pramonės sąlygas arba siūlo pramoninės reformas. Pagal jų opinijos Bažnyčia turi apsirubežiuoti vien dvasiniais reikalais. Tai nėsanti jos pasiuntinybė svarstyti algas, pelnus, ar nuosimčius, prekes ar gerus butus, ar darbo unijas, ar by kokius pramonės faktus, santikius ar institucijas. Tai socialiai reakcionieriai.

Aišku, kad abidvi tos grupės klysta. Bažnyčia nėra tai visų-pirma institucija socialijų ar pramoninės reformos. Kristus jai pavedė ganyti sielas, pavienių žmonių sielas, vesti ir padėti žmonėms pasiekti Danguos Karalią. Iš antros vienok pusės jai labai rūpi socialiai ir pramoniniai klausimai ir sąlygos. Papa Leonas XIII yra pareiškęs, kad socialis klausimas yra visų-pirma doros ir religijos klausimas, o ne vien ekonomijos, ir kad visos žmonių pastangos išrišti jį — nueis veltui jeigu jie paliks nušaliai Bažnyčią. Aišku, kodėl taip yra. Savo darbe dūšių išganymo Bažnyčia turi ne tik mokinti žmones ir ką tikėti, bet taip pat vesti juos keliu gerų darbų. "Tikėjimas be darbų yra miręs." Žmonės negali išganyti savo dūšių vien tikėjimo išpažinimu; jie dar turi elgties kaip reikia. "Ne kiekvienas, kurs sako man Viešpatie, Viešpatie, ineis į Danguos Karalią, bet tasai, kurs pildo valią Mano Tėvo, Kurs yra Danguose, tasai ineis į Danguos Karalią."

Norint pildyti Tėvo valią, reikia klausyti kiekvieno doros įstatymo. Visose vėrikimo srityse žmogus turi daryti gerą ir vengti pikta. Būdamas vyriausia doros mokytoja Bažnyčia turi skiepyti žmonėms principus teisingo pasielgimo visuose gyvenimo santikiuose. Ji turi mokinti vyrus ir moteris ne tik to, kaip būti gerais tėvais, motynomis, broliais ir seserimis, sūnumis ir dukterimis, būti švariais kiekvienas savo gyvenime, pasiduodančiais Dievo valiai, bet taip pat ir to kaip pildyti meilę ir teisingumą visuose savo socialiuose ir darbo santikiuose. Meilė ir teisingumas yra daugiausia apimančios ir svarbiausios krikščioniškos dorybės. Pramonėje, turbūt, dažniau negu kokioje kitoje veikimo srityje randasi progų užlaikyti tiedi dorybi, o vėlgį pagundų paniekinti jas. Bažnyčia ir doros įstatymas reikalauja, kad žmonės rodytų savo meilę ir teisingumą pirkdami ir pardudodami, samdydami ir prižiūrėdami, ir kiekviename kitame darbe, kurį tik jie daro įmonės (biznio) ir pramonės pasaulyje. Sveikas žmogaus protas atmeta teoriją, kad šita veikimo sritis yra liuosa nuo doros įstatymo, arba kad ji turi savo kokią nors neprigulmingą dorą. Visas pramonės veikimas ir santikiai yra arba moraliai geri, arba moraliai blogi. Ir kaip tokiats Bažnyčia privalo rūpintis ir juos svrstyti.

Kaip Prieinama prie Problemos?

Del industrijos problemų Bažnyčia gali trejopai kalbėti ir veikti. Pirmiausia — apie principus; o antras ir trečias būdas — tai apie metodus. Kas čia bus pasakyta, tai yra paimta iš Katalikų Bažnyčios praktikos; bet, žinoma, lengvai būtų suprantama ir protinga, kad ir by kokia Bažnyčia veikta visais tais trejais būdais. Kai del principų — tai Bažnyčia pramonės santikiams ir įstaigoms tvarkyti apskritas taisyklės išveda iš visatino moralio įstatymo. Pavyzdžiui Papa Leonas XIII paskelbė darbininkų teisę gauti pakankamai padorią algą (a living wage); darbo priedermę tinkamai atlikti dienos darbą ir susilaikyti nuo prievartos būdų, savo tikslų siekiant; darbdavių priedermę neuždėti per didelio sunkumo darbininkams ir neatimti iš jų progos pildyti savo tikėjimą, gauti atilsio ir pasilinksminimo; valstybės teisę išikišti į pramonę, kada nebėra kitų būdų prašalinti blogybę, — ir daugelį kitokių tam tikrų taisyklių ir patvarkymų. Visos šitos ištarmės tai ne kas kita, kaip pritaikymas visatinų doros dėsnių prie tam tikrų ekonominių sąlygų. Kitokioje industrijos sistemoje didžiūma tų ypatingų taisyklių būtų nepritaikoma. Tokiame atveju iš tų pačių visatinų moralijų principų būtų išvestos kitokios taisyklės.

Kita sritis, kurioje Bažnyčia tinkamai išikiša, yra tai metodai arba pasiūlijimai socialijų ir pramoninių reformų. Kaip principų srityje, taip ir čia Bažnyčia labiausia rūpinasi moralyste, morale puse tų pasiūlijimų ir priemonių. Šiuo atveju Bažnyčios valdžia gali žiūrėti arba tik principų, arba ir principų ir metodų. Arba ji tik paduoda savo moralę ištarmę apie reformų pasiūlijimus ir metodus, arba ji gali eiti toliau ir maždaug aktyviai remti priemonių tokių metodų ir priemonių, kurios Jos numanymu yra moraliai geros. Pavyzdžiui, Papa Leonas XIII pasmerkė socialistinę pramoninės draugijos organizaciją, kaip moraliai blogą; vėl jis užgyrė darbo unijas, bendrus darbdavių, ir darbininkų komitetus, ir organizacijas bendrai ginčams išrišti. Čia norisi pastebėti, kad katalikai biznieriui nekuomet nepyksta, kada Šv. Tėvas, ar vyskupas, ar kunigas pasmerkia socializimą, bet kada jie išgirsta darbininkų unijų užgyrimą, tai gana dažnai skundžiasi, kad čia kišamasi bereikalingai į biznį. Papa būtų galėjęs paskelbti, kad būtinosios algos (a minimum wage) įstatymas būtų ar nebūtų moraliai teisėta priemonė, kad įvedus praktikon pakankamai padorios algos (a living wage) principą. Po teisybei nei vienas Papa tokio paskelbimo nepadarė; tačiau taikinti visatinos moralybės principus prie tam tikrų metodų pramoninių reformų — būtų tai visai tinkamas Bažnyčios veikimas. Bendrai tariant, užgyrimas arba pasmerkimas reformos metodų ir priemonių parodo tam tikrą pritaikinimą visatinų principų prie pramonės. Aišku yra, kad tai yra tinkamas pavartojimas moralio autoriteto ir Bažnyčios akcijos.

Ar išreikšti moralį nuosprendį užgyriant reformų sumanymus, ar atvirai remti tokias priemones, — čia skirtumas tik laipsnyje, pabrėžime (emphasis). Rėmimo pavyzdžių mes daug sutinkame minėtose Papos Leono XIII enciklikose. Jisai pataria, kad valstija daugintų savininkų skaičių, pataria imties tam tikrų priemonių, kad neišaukus streikų, tam tikrų pramoninių asociacijų ir tt., ir tt. Vyskapai iš Katalikų Vyriausios Tarybos savo "Socialės rekonstrukcijos programoj" rėmė aiškiai daugelį tam tikrų priemonių, kaip antai teisėtą būtinąjį mokesnį, socialę apdraudą, darbo dalyvavimą pramonės vedime ir progresyviu mokesnius nuo ineigų ir paveldėjimų.

Taigi tais trimis būdais Bažnyčia tinkamai gali daryti savo pareiškimus, paliečiančius biznio ir pramonės santikius: arba pritaikant visatinus moralybės principus prie tam tikrų ekonominių praktikų; arba išduodant moralius nuosprendžius apie tam tikrų reformų metodų ir priemonių moralystę; arba pagaliaus atvirai remiant tam tikrų metodų ir priemonių priėmimą. Visos didžiosios enciklikos ir papų pareiškimai apie socialiją klausimą parodo visas tas tris "išikišimo" formas.

Aišku, kad iš tų trijų formų — pastaroji neturės tiek daug oficialio autoriteto, kaip dvi pirmosios, nes čia paliečiama ne tik klausimas moralio principo, bet ir praktiško tinkamumo. Tačiau vis dėlto yra visai natūralu ir labai pageidaujama, kad Bažnyčios vyriausybė prie tinkamų progų remtų tam tikrų reformų priemones, kurias ji skaito moraliai teisingas ir ištikrųjų nau-

dingas. Būtų nenatūralu ir visai nepageidaujama, kad ji čia laikytųsi ypatingo neutralumo.

Mokslas ir Kas Nuveikta.

Aprašydamas tai, ką Bažnyčia ištikrųjų yra pasakiusi ir padariusi del geresnės socialės tvarkos, aš žinoma, pirmiausia turiu omenyje tą Bažnyčią, į kurią aš priklausu. Tačiau aš anaipol neaplenksiu ir to, kokias pozicijas užėmė kitos tikybinės organizacijos. Juo ukvačiau aš tai padarysiu, kad patys svarbieji Katalikų Bažnyčios pareiškimai surado didesnio ar mažesnio pritarimo ir kitų Bažnyčių.

Be abejonės pati svarbiausi pareiškimai Katalikų Bažnyčios yra padarę Papa Leonas XIII, 1891 metais gegužės 15 d. Enciklikoj, apie darbo sąlygas. Šito dokumento pradžioje Papa pareiškė kad "kokia nors priemonė turi būti surasta ir tai surasta greitai, kad pašalinus nelaimės ir vargus, taip skaudžiai ir taip neteisingai spaudžiančius dabartiniu laiku didelę didžiūmą darbo žmonių." Jisai net taip toli nuėjo, kad tvirtino, jog "mažas skaičius didelių turčių sugebėjo uždėti skaitlingoms minioms jungą ne daug lengvesnį kaip pati vergija."

Koksai gi yra vaistas tokiui padėčiai? Ne socializmas, sako Leonas XIII. Socialistinė organizacija pramoninės draugijos neparūpintų geresnės socialės tvarkos; "nes ji nuskaustų tuos, kurių padėti norėtų pagerinti, nes ji būtų priešinga ingimtum žmonijos teisėms, ir įvestų žmonių draugijon maišatį ir betvarkę." Geresnė tvarką įvykins ne socialistų teorija klasių priešingumo ir klasių kovos, bet krikščionių mokslas solidarumo ir suderinimo dviejų didžiųjų pramoninių klasių. Ir kapitalistų, ir darbininkų klasės nariai turi suprasti, kad jie yra vaikai to paties Tėvo, ir kad jų abiejų tas pats yra galutinas tikslas, paties Dievas. Pagal krikščionių mokslą, kapitalistas negali žiūrėti į savo kapitalą, kaip į tokį dalyką, su kuriuo jisai gali elgties, kaip patinkama; jisai turi vartoti jį su nuda del kitų, gi į darbininkus jisai negali žiūrėti, "kaipo tik į instrumentus pinigams dirbti." Iš savo pusės darbininkai turi suprasti, kad darbas anaipol neturi savyje nieko pažeminančio, kad jo vertė buvo pakelta ir pašventinta paties Kristaus, ir kad jie turi moralę priedermę išpildyti visus teisingus reikalavimus savo darbo sutarties. Tokioje tai dvasioje abi klasės turi žiūrėti į savo pozicijas ir pildyti savo priedermes.

Čia mažą vietos, kad tinkamai atpasakojus visus svarbiuosius principus, kurių Leonas XIII savo Enciklikoje pataria laikyties, kad įvedus geresnę socialę tvarką. Mes aplenksime jo pareiškimus paliečiančius nedeldienio atsilį, darbininkų teisę turėti liuoslaikio ir pasilinksminimo, vaikų darbo blogybę, vertimą moterų dirbti darbus ne pagal jų lyties ir stiprumo, per ilgą darbo valandas ir daugelį kitų darbo sąlygų. Mes pasitenkinsime tik atpasakojimu keturių svarbiausių dalykų. Pirmasai paliečia nuosavybę; antras — algas; trečias — darbininkų organizacijas; ketvirtas — valstybės rolę pramonėje.

Nors Leonas XIII ir pasmerkė viešą nuosavybės valdymą, kaip yra socialistų patariama, jisai tačiau reikalavo kad privatinė nuosavybė nebūtų paduota į rankas saujalės žmonių. Jisai pageidavo tokių sąlygų, kuriose darbininkas galėtų sutaupyti kokią nors pelningą savastį. Anot jo, valstybė turinti remti nuosavybę ir varyti tokią politiką, kad kuodidžiausias skaičius žmonių pataptų savininkais. Jisai apgailestavo dabartinę turtų koncentraciją, kuri dalia žmonių draugiją į dvi skirtingi dali, kurių viena "turi galybę delto, kad turi turtus, valdo darbą ir prekybą, visus žalias medžiagos šaltinius naudoja pagal savo tikslų, ir turi galingą reprezentaciją pačios valstybės tarybose." Jeigu darbininkai gautų tikros progos patapti savininkais, "būtų perthestas tiltas per bedugnę tarp didelių turtų ir didelio skurdo;" būtų gaminama daug daugiau produktų ir "žmonės laikytųsi to krašto, kur jie yra gimę." Šitoji pažiūra į pramoninės nuosavybės paskirstymą yra labai toli nuo tos teorijos, kuri mūsų laikais, deja, labai plinta tarpe turinčių turtus ir jų neturinčių. Yra tai teorija, kad gamybos įrankiai natūraliu būdu atatenka į rankas tik labai nedidelės gyventojų dalies, tuo tarpu gi didelė didžiūma gali tikėtis

tingas. Būtų nenatūralu ir visai nepageidaujama, kad ji čia laikytųsi ypatingo neutralumo.

Mokslas ir Kas Nuveikta.

Aprašydamas tai, ką Bažnyčia ištikrųjų yra pasakiusi ir padariusi del geresnės socialės tvarkos, aš žinoma, pirmiausia turiu omenyje tą Bažnyčią, į kurią aš priklausu. Tačiau aš anaipol neaplenksiu ir to, kokias pozicijas užėmė kitos tikybinės organizacijos. Juo ukvačiau aš tai padarysiu, kad patys svarbieji Katalikų Bažnyčios pareiškimai surado didesnio ar mažesnio pritarimo ir kitų Bažnyčių.

Be abejonės pati svarbiausi pareiškimai Katalikų Bažnyčios yra padarę Papa Leonas XIII, 1891 metais gegužės 15 d. Enciklikoj, apie darbo sąlygas. Šito dokumento pradžioje Papa pareiškė kad "kokia nors priemonė turi būti surasta ir tai surasta greitai, kad pašalinus nelaimės ir vargus, taip skaudžiai ir taip neteisingai spaudžiančius dabartiniu laiku didelę didžiūmą darbo žmonių." Jisai net taip toli nuėjo, kad tvirtino, jog "mažas skaičius didelių turčių sugebėjo uždėti skaitlingoms minioms jungą ne daug lengvesnį kaip pati vergija."

Koksai gi yra vaistas tokiui padėčiai? Ne socializmas, sako Leonas XIII. Socialistinė organizacija pramoninės draugijos neparūpintų geresnės socialės tvarkos; "nes ji nuskaustų tuos, kurių padėti norėtų pagerinti, nes ji būtų priešinga ingimtum žmonijos teisėms, ir įvestų žmonių draugijon maišatį ir betvarkę." Geresnė tvarką įvykins ne socialistų teorija klasių priešingumo ir klasių kovos, bet krikščionių mokslas solidarumo ir suderinimo dviejų didžiųjų pramoninių klasių. Ir kapitalistų, ir darbininkų klasės nariai turi suprasti, kad jie yra vaikai to paties Tėvo, ir kad jų abiejų tas pats yra galutinas tikslas, paties Dievas. Pagal krikščionių mokslą, kapitalistas negali žiūrėti į savo kapitalą, kaip į tokį dalyką, su kuriuo jisai gali elgties, kaip patinkama; jisai turi vartoti jį su nuda del kitų, gi į darbininkus jisai negali žiūrėti, "kaipo tik į instrumentus pinigams dirbti." Iš savo pusės darbininkai turi suprasti, kad darbas anaipol neturi savyje nieko pažeminančio, kad jo vertė buvo pakelta ir pašventinta paties Kristaus, ir kad jie turi moralę priedermę išpildyti visus teisingus reikalavimus savo darbo sutarties. Tokioje tai dvasioje abi klasės turi žiūrėti į savo pozicijas ir pildyti savo priedermes.

Čia mažą vietos, kad tinkamai atpasakojus visus svarbiuosius principus, kurių Leonas XIII savo Enciklikoje pataria laikyties, kad įvedus geresnę socialę tvarką. Mes aplenksime jo pareiškimus paliečiančius nedeldienio atsilį, darbininkų teisę turėti liuoslaikio ir pasilinksminimo, vaikų darbo blogybę, vertimą moterų dirbti darbus ne pagal jų lyties ir stiprumo, per ilgą darbo valandas ir daugelį kitų darbo sąlygų. Mes pasitenkinsime tik atpasakojimu keturių svarbiausių dalykų. Pirmasai paliečia nuosavybę; antras — algas; trečias — darbininkų organizacijas; ketvirtas — valstybės rolę pramonėje.

Nors Leonas XIII ir pasmerkė viešą nuosavybės valdymą, kaip yra socialistų patariama, jisai tačiau reikalavo kad privatinė nuosavybė nebūtų paduota į rankas saujalės žmonių. Jisai pageidavo tokių sąlygų, kuriose darbininkas galėtų sutaupyti kokią nors pelningą savastį. Anot jo, valstybė turinti remti nuosavybę ir varyti tokią politiką, kad kuodidžiausias skaičius žmonių pataptų savininkais. Jisai apgailestavo dabartinę turtų koncentraciją, kuri dalia žmonių draugiją į dvi skirtingi dali, kurių viena "turi galybę delto, kad turi turtus, valdo darbą ir prekybą, visus žalias medžiagos šaltinius naudoja pagal savo tikslų, ir turi galingą reprezentaciją pačios valstybės tarybose." Jeigu darbininkai gautų tikros progos patapti savininkais, "būtų perthestas tiltas per bedugnę tarp didelių turtų ir didelio skurdo;" būtų gaminama daug daugiau produktų ir "žmonės laikytųsi to krašto, kur jie yra gimę." Šitoji pažiūra į pramoninės nuosavybės paskirstymą yra labai toli nuo tos teorijos, kuri mūsų laikais, deja, labai plinta tarpe turinčių turtus ir jų neturinčių. Yra tai teorija, kad gamybos įrankiai natūraliu būdu atatenka į rankas tik labai nedidelės gyventojų dalies, tuo tarpu gi didelė didžiūma gali tikėtis

tingas. Būtų nenatūralu ir visai nepageidaujama, kad ji čia laikytųsi ypatingo neutralumo.

tingas. Būtų nenatūralu ir visai nepageidaujama, kad ji čia laikytųsi ypatingo neutralumo.

tingas. Būtų nenatūralu ir visai nepageidaujama, kad ji čia laikytųsi ypatingo neutralumo.

tingas. Būtų nenatūralu ir visai nepageidaujama, kad ji čia laikytųsi ypatingo neutralumo.

tingas. Būtų nenatūralu ir visai nepageidaujama, kad ji čia laikytųsi ypatingo neutralumo.

tingas. Būtų nenatūralu ir visai nepageidaujama, kad ji čia laikytųsi ypatingo neutralumo.

tingas. Būtų nenatūralu ir visai nepageidaujama, kad ji čia laikytųsi ypatingo neutralumo.

tingas. Būtų nenatūralu ir visai nepageidaujama, kad ji čia laikytųsi ypatingo neutralumo.

tingas. Būtų nenatūralu ir visai nepageidaujama, kad ji čia laikytųsi ypatingo neutralumo.

tingas. Būtų nenatūralu ir visai nepageidaujama, kad ji čia laikytųsi ypatingo neutralumo.

tingas. Būtų nenatūralu ir visai nepageidaujama, kad ji čia laikytųsi ypatingo neutralumo.

tingas. Būtų nenatūralu ir visai nepageidaujama, kad ji čia laikytųsi ypatingo neutralumo.

tingas. Būtų nenatūralu ir visai nepageidaujama, kad ji čia laikytųsi ypatingo neutralumo.

tingas. Būtų nenatūralu ir visai nepageidaujama, kad ji čia laikytųsi ypatingo neutralumo.

tingas. Būtų nenatūralu ir visai nepageidaujama, kad ji čia laikytųsi ypatingo neutralumo.

tingas. Būtų nenatūralu ir visai nepageidaujama, kad ji čia laikytųsi ypatingo neutralumo.

tingas. Būtų nenatūralu ir visai nepageidaujama, kad ji čia laikytųsi ypatingo neutralumo.

tingas. Būtų nenatūralu ir visai nepageidaujama, kad ji čia laikytųsi ypatingo neutralumo.

tingas. Būtų nenatūralu ir visai nepageidaujama, kad ji čia laikytųsi ypatingo neutralumo.

tingas. Būtų nenatūralu ir visai nepageidaujama, kad ji čia laikytųsi ypatingo neutralumo.

tingas. Būtų nenatūralu ir visai nepageidaujama, kad ji čia laikytųsi ypatingo neutralumo.

tingas. Būtų nenatūralu ir visai nepageidaujama, kad ji čia laikytųsi ypatingo neutralumo.

tingas. Būtų nenatūralu ir visai nepageidaujama, kad ji čia laikytųsi ypatingo neutralumo.

tingas. Būtų nenatūralu ir visai nepageidaujama, kad ji čia laikytųsi ypatingo neutralumo.

tingas. Būtų nenatūralu ir visai nepageidaujama, kad ji čia laikytųsi ypatingo neutralumo.

tingas. Būtų nenatūralu ir visai nepageidaujama, kad ji čia laikytųsi ypatingo neutralumo.

tingas. Būtų nenatūralu ir visai nepageidaujama, kad ji čia laikytųsi ypatingo neutralumo.

tingas. Būtų nenatūralu ir visai nepageidaujama, kad ji čia laikytųsi ypatingo neutralumo.

tingas. Būtų nenatūralu ir visai nepageidaujama, kad ji čia laikytųsi ypatingo neutralumo.

tingas. Būtų nenatūralu ir visai nepageidaujama, kad ji čia laikytųsi ypatingo neutralumo.

tingas. Būtų nenatūralu ir visai nepageidaujama, kad ji čia laikytųsi ypatingo neutralumo.

tingas. Būtų nenatūralu ir visai nepageidaujama, kad ji čia laikytųsi ypatingo neutralumo.

tingas. Būtų nenatūralu ir visai nepageidaujama, kad ji čia laikytųsi ypatingo neutralumo.

tingas. Būtų nenatūralu ir visai nepageidaujama, kad ji čia laikytųsi ypatingo neutralumo.

tingas. Būtų nenatūralu ir visai nepageidaujama, kad ji čia laikytųsi ypatingo neutralumo.

tingas. Būtų nenatūralu ir visai nepageidaujama, kad ji čia laikytųsi ypatingo neutralumo.

tingas. Būtų nenatūralu ir visai nepageidaujama, kad ji čia laikytųsi ypatingo neutralumo.

tingas. Būtų nenatūralu ir visai nepageidaujama, kad ji čia laikytųsi ypatingo neutralumo.

tingas. Būtų nenatūralu ir visai nepageidaujama, kad ji čia laikytųsi ypatingo neutralumo.

tingas. Būtų nenatūralu ir visai nepageidaujama, kad ji čia laikytųsi ypatingo neutralumo.

tingas. Būtų nenatūralu ir visai nepageidaujama, kad ji čia laikytųsi ypatingo neutralumo.

tingas. Būtų nenatūralu ir visai nepageidaujama, kad ji čia laikytųsi ypatingo neutralumo.

tingas. Būtų nenatūralu ir visai nepageidaujama, kad ji čia laikytųsi ypatingo neutralumo.

tingas. Būtų nenatūralu ir visai nepageidaujama, kad ji čia laikytųsi ypatingo neutralumo.

tingas. Būtų nenatūralu ir visai nepageidaujama, kad ji čia laikytųsi ypatingo neutralumo.

tingas. Būtų nenatūralu ir visai nepageidaujama, kad ji čia laikytųsi ypatingo neutralumo.

tingas. Būtų nenatūralu ir visai nepageidaujama, kad ji čia laikytųsi ypatingo neutralumo.

tingas. Būtų nenatūralu ir visai nepageidaujama, kad ji čia laikytųsi ypatingo neutralumo.

tingas. Būtų nenatūralu ir visai nepageidaujama, kad ji čia laikytųsi ypatingo neutralumo.

tingas. Būtų nenatūralu ir visai nepageidaujama, kad ji čia laikytųsi ypatingo neutralumo.

tingas. Būtų nenatūralu ir visai nepageidaujama, kad ji čia laikytųsi ypatingo neutralumo.

tingas. Būtų nenatūralu ir visai nepageidaujama, kad ji čia laikytųsi ypatingo neutralumo.

tingas. Būtų nenatūralu ir visai nepageidaujama, kad ji čia laikytųsi ypatingo neutralumo.

tingas. Būtų nenatūralu ir visai nepageidaujama, kad ji čia laikytųsi ypatingo neutralumo.

tingas. Būtų nenatūralu ir visai nepageidaujama, kad ji čia laikytųsi ypatingo neutralumo.

tingas. Būtų nenatūralu ir visai nepageidaujama, kad ji čia laikytųsi ypatingo neutralumo.

tingas. Būtų nenatūralu ir visai nepageidaujama, kad ji čia laikytųsi ypatingo neutralumo.

tingas. Būtų nenatūralu ir visai nepageidaujama, kad ji čia laikytųsi ypatingo neutralumo.

tingas. Būtų nenatūralu ir visai nepageidaujama, kad ji čia laikytųsi ypatingo neutralumo.

tingas. Būtų nenatūralu ir visai nepageidaujama, kad ji čia laikytųsi ypatingo neutralumo.

tingas. Būtų nenatūralu ir visai nepageidaujama, kad ji čia laikytųsi ypatingo neutralumo.

tingas. Būtų nenatūralu ir visai nepageidaujama, kad ji čia laikytųsi ypatingo neutralumo.

tingas. Būtų nenatūralu ir visai nepageidaujama, kad ji čia laikytųsi ypatingo neutralumo.

tingas. Būtų nenatūralu ir visai nepageidaujama, kad ji čia laikytųsi ypatingo neutralumo.

tingas. Būtų nenatūralu ir visai nepageidaujama, kad ji čia laikytųsi ypatingo neutralumo.

tingas. Būtų nenatūralu ir visai nepageidaujama, kad ji čia laikytųsi ypatingo neutralumo.

tingas. Būtų nenatūralu ir visai nepageidaujama, kad ji čia laikytųsi ypatingo neutralumo.

tingas. Būtų nenatūralu ir visai nepageidaujama, kad ji čia laikytųsi ypatingo neutralumo.

tingas. Būtų nenatūralu ir visai nepageidaujama, kad ji čia laikytųsi ypatingo neutralumo.

tingas. Būtų nenatūralu ir visai nepageidaujama, kad ji čia laikytųsi ypatingo neutralumo.

tingas. Būtų nenatūralu ir visai nepageidaujama, kad ji čia laikytųsi ypatingo neutralumo.

tingas. Būtų nenatūralu ir visai nepageidaujama, kad ji čia laikytųsi ypatingo neutralumo.

tingas. Būtų nenatūralu ir visai nepageidaujama, kad ji čia laikytųsi ypatingo neutralumo.

neatitį tas kleses, jeigu ji nori elgtis teisingai. Tame ir yra rimtas pamatas gerai suprantos luominės ištatymdavystės. Pa- kol mūsų ištatymdavejai neprims to princi- po atvirai ir inteligentiškai, patol jie ne- įstengs sudaryti sekmingo programo Vals- tybės įsikisimo į santykius tarp kapitalo ir darbo.

Po didžiojo karo įvairių tikybų orga- nizacijos įvairiuose savo programuose pa- skelbė interesingų tam tikrų pareiškimų a- pie geresnę socialę tvarką. Visi tie pareiš- kimai buvo padaryti tuomet, kuomet karo pagimdytas socialis idealizmas buvo dar la- bai gyvas ir veiklus. Tarpe tų pareiškimų svarbiausieji yra "Socialė rekonstrukcija. Apskrita peržvalga problemų ir jų išriši- mo" (Sausis 1919), išleista Katalikų Tau- tinės Karo Tarybos Administracijos Komiteto; "Krikščioniškas socialis kryžiaus ka- ras (Crusade)" (1918) Britanijos Tarpti- kybinės Konferencijos Socialės Tarybos U- nių; "Bažnyčia ir Socialė rekonstrukci- ja" (geg. 1919) — Komisija Bažnyčios ir Socialės Tarybos Federalės Tarybos Kris- taus Bažnyčių Amerikoje; "Raportas apie Krikščionybę ir Industrijos Problemas" (1918) — Arkivyskupų 5-tojo Komiteto Anglijos Bažnyčios; "Bažnyčia ir Pramo- nės Rekonstrukcija" (1920), Karo ir Tiki- binės Sargybos Komiteto; ir "Socialio tei- singumo programos" — Amerikos Rabinų Centralės Konferencijos (1920).

Nors visi tie pareiškimai parodo, kaip ir galima buvo manyti, įvairių skirtingu- mų ir svarstomųjų dalykų, ir pabrėžimo labiau vieno, ar kito, — tačiau visuose juo- se yra ir daug vienodumo. Vyriausius jų pasiūlymus galime išdalinti į tris skyrius, užvadindami juos: Patenkinimas, aprūpi- nimas, padėtis.

Patenkinimas reiškia suteikimą darbi- ninkams tiek gerybių ir progų, — nustatant darbo ir gyvenimo sąlygas — kiek yra rei- kalinga darbininkų gerbūviui, iš dienos die- non gyvenant. Čia paliečiama tik dabartis. Čia svarbiausia kalbama apie algas, darbo valandas, saugumą ir sveikatingumą, dar- bo unijas, vaikų darbą ir arbiraciją. Di- džiuma rekonstrukcijos programų, bažny- čių išleisti, svarstė šiuos dalykus. Katali- kų vyskupų programos reikalavo išleidimo būtinios algos ištatymo, kuris teiktų bent pakankamo aprūpinimo šeimai, jei dar- bininkas vyriškis, ir pakankamos algos mo- terei, ar merginai savo tinkamam pragyve- nimui. Pagal to dokumento autorių po ka- ro suvienytose Valstijose darbininkų algos turėjo likti tos pačios, nors pragyvenimo brangenybė ir mažėtų. Vyskupai taip pat reikalavo visai šaliai vaikų darbo ištatymo, parėmę darbo unijas ir visiškai laisvas ta- rybas tarp darbdavių ir darbininkų, miestų aprūpinimą darbininkų būtais, nacionalės organizacijos kovai su bedarbe ir nacjona- lio darbo komiteto sutaukinimui kilančių pramonėje ginčų pamatais principų ir tei- sių, kurie buvo panašiai surašyti Nacijona- lio Karo Darbo Komiteto. Federalė Bažny- čių Taryba (protestonų) pareiškė, kad pa- kankamai padori alga (living wage) yra pirmoji pramonės pareiga; ji turi būti mo- kama pirmiau, negu dividerių klausimas bus svarstomas; toji Taryba parėmė pasiū- lijimą Britanijos kvakerių darbdavių — dalinties grynai pelną darbdaviams, dar- bininkams ir vartotojams. Žydų Rabinų Centralė Konferencija pripažino darbinin- kų teisę organizuotis ir bendrai tartis su darbdaviais per savo išrinktus atstovus.

Aprūpinimas liečia ateitį. Jisai gali bū- ti atsieltas vyriausiai legalėmis priemonė- mis, t. v. "Socialės Apdraudos" keliu. Čia ineina apdrauda nuo visokių ligų ir nelai- mingų atsitikimų, nuo bedarbės, susižeidi- mo, senatvės. Katalikų vyskupų Socialės Rekonstrukcijos programos, Federalės Baž- nyčių Tarybos programos ir keli kiti baž- nyčių pareiškimai remia šitas pagalbos for- mas darbininkų klasei. Kita rūšis darbi- ninkų ateities aprūpinimo yra sistema spe- cialio pramoninio lavinimo. Katalikų pro- gramos ir kai kurie kiti stoji už šitą insti- tuciją.

Padėtis liečia ne tiek dabartinį darbi- ninko pragyvenimą arba jo ateities aprūpi- nimą, kiek jo vietą, poziciją pramoninėje sistemoje. Kaip aukščiau buvo minėta, pil- no patenkinimo dabarčiai ir tinkamo aprū- pinimo ateitį galėtų, rodos, užtekti dar- bininkų luomui padoriaus pragyvenimui ir

tinkamoms progoms plėtotis. Tačiau yra labai rimtų priežasčių abejoti apie tos teori- jos teisingumą. Labai galima abejoti, ar politinėje demokratijoje (kur visi balsuo- ja) galėtų visada gyvuoti pramoninė auto- kratija. Praktiniai troškimai darbinin- kų luomo ir visos žmonių draugijos, rodos, reikalauja, kad alginiai darbininkai būtų netik alginiai darbininkai, get kas nors dau- giau. Jie turi kiek prisidėti prie vedimo ir valdymo pramonės ir nešti už ją dalį at- sakomybės. Tik prie tokios tvarkos di- džiausi pavojai luomų konflikto galėtų būti prašalinti, o darbininkų klasė gautų progos pilnai išvystyti savo pajėgas. Dėlto tai ir katalikų vyskupų Socialės Rekonstrukci- jos programos, ir Federalės Bažnyčių Ta- rybos programos reikalauja darbininkų daly- vavimo pramonės vedime. Pirmasai iš tų dokumentų siekia toliau ir reikalauja, kad darbininkų didžiama pataptų savininkais nors dalies produkcijos įrankių — ar tai steigiant savo pramonės kooperacijos pama- tais, ar tai įginant šerų tų kompanijų, ku- riosie jie dirba. Kitų bažnyčių programai reikalauja, kad darbininkai gautų dalį iš pramonės gryo pelno.

Be tų visų pasiūlyimų ir priemonių, kurios tiesioginiai rišasi su darbo sąlygomis ir su santikiu tarp darbdavių ir darbi- ninkų — kai kuriuose bažnyčių paduotose rekonstrukcijos programuose randame dar ir kitų pasiūlyimų pramonės sutvarkymui. Katalikų vyskupų programos griežtai pa- smerkia monopolinių trustų praktikas, ku- riomis jie išnaudoja visuomenę, ir reikau- ja valstybinės konkurencijos monopolijų biz- niams, nes atrodo, kad jokios kitos priemo- nės neatsiekia savo tikslo. Taip pat ten rei- kalaujama didelių taksų nuo inėjų, pelnų ir pavidėjimų.

Viena iš geriausių pareiškimų kai ku- rių pamatinių principų, kuriais remiasi ge- resnė socialė tvarka, randame knygoje, už- vadytoje "Bažnyčia ir Industrijos Rekon- strukcija," išleistoje Karo ir Tikiybines Sargybos Komiteto. Pirmas iš tų principų yra šventa vertybė kiekvieno asmens, kaipio Dievo Kūdikio. Iš to principo išvedama vi- si dori darbininko ieškiniai — tokių materi- jalių sąlygų gyvenimo ir darbo, kurios jam būtina yra reikalingos, kad vedus protin- gą krikščionišką gyvenimą. Kitas princi- pas yra brolybė, kaipio pirmasai santikis tarp žmogaus ir žmogaus. Iš to seka ne tik kiekvieno žmogaus priedermė vienas kitą mylėti, bet taip pat ir priedermės vieno luo- mo prie kito. Iš to seka taip pat tarpusa- viai reikalavimas tarpe įvairių luomų ant pamato galtingumui ir broliškos meilės. Tasai pastarasis principas pajudina prakli- nesius ir galingesnius motyvus, negu tei- singumas. Trečias principas yra savytar- pio tarnavimo ir pagalbos. Jisai žymiai ga- li pataisyti varžytinių principą ir jo teori- ją, kad pramonė esanti pirmiausia dėl pel- no.

Tokie yra apamai kalbant, svarbiau- sieji pareiškimai mūsų laikų tikybinių pa- jėgų — apie geresnę socialę tvarką. Gal- ne visi socialiai tyrinėtojai priuapžins tų pasiūlyimų sekmingumą. Bet kiekvienas turėtų teisingai pripažinti, kad tie pasiū- lijimai — tai rimtos, inteligentiškos ir sis- tematinės pastangos pritaikinti krikščioniš- kos doros principus taisymsui pramonės blo- gumų. Svarbiausias bažnyčių dalyvavimas siekime geresnės socialės tvarkos, bus ne formulavimas naujų programų, arba nau- jų pasiūlyimų, bet nuolatinis tam tikras taikinimas jau išreikštų principų ir pasiū- lijimų. Tai yra be abejo daug didesnis ir pavojingesnis uždavinys, negu tas, kuris jau yra atsieltas.

Tečiau vis dėlto reikės drąsiai tą užda- vinį pripažinti ir jį pasisavinti, jeigu Baž- nyčia turi išpildyti savo priedermę — dorin- ti pramonės praktikas ir institucijas. Vi- sų yra pripažinta, kad Bažnyčia viduri- niuose amžiuose atsiekė šito rezultato; nėra pamatinės priežasties manyti, kad ji nega- lėtų to atsiekti mūsų laikais. "Dievo ran- ka netapo trumpesnė."

Svečių Knygoje Meadville Teologijos mokykloje Dr. Ryan'as parašė sekančią pa- stabą:

Pirmoje Šv. Patriko dienoje po įsteigi- mo arių Laisvos Valstijos (Irish Free

State), Rymo-Katalikų kunigas, sūnus ai-riu liudijimą moksliniam charakteriui ir rių išveitų, kuriuos ekonominis neteisingu- tikram mandagumui ir drangingumui Kri- mas privertė palikti savo kraštą — laikė pa- kšionių džentelmonų, kuriuos aš čia paži- skaitas apie pramonės problemas Unitari- nau. Iš Meadville's Teologijos Seminari- jonų Teologijos Seminarijoje. Labai pa- jos aš išveitų kuomalonius atsiminimų.

John A. Ryan.

Vertė jo mokinys—UOSIS.

SVARBUS PRANEŠIMAS

LDS. CONN. APSKRIČIO KUOPOMS.

Šiuomi pranešu, kad L. D. S. Conn. apskričio 'pus- metinis 13 suvažiavimas į- vyks liepos 30 d. š. m. New Britain, Conn.

Sesijos prasidės 1 val. po pietų šv. Andriejaus salėje, kampas Stanley ir Church gatvių.

Brangieji! Šis suvažiavimas bus labai svarbus, nes komisijos išduos raportus iš savo veikimo. Mums visiems turi rūpėti mūsų LDS. organizacijos reikalai, o ypač šiais bedarbės laikais.

Kapitalistai pasiryžo pasmaugti darbininkų unijas ir organizacijas, kad darbi- ninkus dar skaudžiau išnaudo- jus. Skursta ir baduoja darbininkai; taip pat skurs- ta ir organizacijos. Dabar- tinė bedarbė ir streikai atsi- liepė ir į mūsų organizaciją LDS. Mes turime dėti vi- sas pastangas, kad sustipri- nus mūsų organizaciją. Tad raginu visas kuopas, kaip tik pastebėsite šį pranešimą ir išrinkite po keletą ge- rų delegatų ir jiems įduoki- te sveikų ir naudingų inėši- mų.

Pageidaujama, kad šia- me suvažiavime būtų atsto- vaujama kiekviena LDS. Conn. apskričio kuopa. New Britainiškai pasirū- pins visus atstovus ir svečius koširdingiausia priimti.

B. Mičūnienė, L. D. S. Conn. Apskričio Raštinninkė.

NAUJOSIOS ANGLIJOS L. D. S. APSKRIČIO VALDYBOS ANTRAŠAI

Pirm. — V. J. Kudirka, 87 Franklin St., Norwood, Mass.
Vice-pirm. — M. Zinkauskaitė, 1 Grimes St., So. Boston, Mass.
Rašt. — A. J. Navickas, 58 Hoston Ave., Norwood, Mass.
Išdininkas — M. Abračinakas, 187 Ames St.,

Lietuviški pinigai nebankrutys, nes mūsų širdys išmėgintos, se- nai keptos-virtos.

PASIKESINO ANT PREZIDENTO.

Paryžius. — Piktadarys paleido tris šūvis į policijos viršininką, važiuosį auto- mobiliumi. Nei vienas šūvis nepataikė. Žmonės pagrie- bę piktadarį apdaužė ir pa- davė policijai. Paskiau va- žiavo automobiliumi presiden- tas Millerand. Piktadarys pasisakė norėjęs nušauti prezidentą.

ATIDEJO.

Paryžius. — Alijantų kon- tribucijos komisija sutiko atidėti reikalavimą kontri- bucijos iš Vokietijos. Lie- pos 15 d. Vokietija būtų turė- jus alijantams išmokėti 50- 000.000 auksinių markių.

HAAGOS KONFERENCI- JA BE PASEKMIŲ.

Haaga. — Iš Haagos kon- ferencijos tiek gero, kiek ir iš Genos konferencijos. De- legacijos pradėjo skirstytis. Nebuvo galima susitarti su Rusija.

LDS. N. Y. ir N. J. APSKRIČIO VALDYBOS ANTRAŠAI

1922 metams.
Pirmininkas — A. Kazlas, 56 New York Ave., Newark, N. J.
Vice-Pirmininkė — A. Zuikintė, 27 Davis St., Harrison, N. J.
Raštinninkas — A. Karaneckas, 117½ Court St., Elizabeth, N. J.
Išdininkas — J. I. Liudvinaitis, Box 411, Linden, N. J.
Organizatoriai — Paulius Kyrius, 222 So. 9-th St., V. Pukas, 37 Maujer St., Brooklyn, N. Y.
A. Miernikas, 10 Harrison St., Paterson, N. J.

"DARBININKAS" pasuntė Lietuvos Darbo Federacijai kny- gų už \$5.597.50. Už tas knygas "Darbininkas" laukia iš visuo- menės atlyginimo. LDS kuopos, LDS nariai, mūsų prieteliai, ka- talikiškos spaudos rėmėjai priva- lo kiekvieną progą tam tikslui au- kų rinkimui sunaudoti.

ZINOKITE, kad "Darbinke" yra visokų laikraščių iš Lietuvos, ekz., o už 50c. 27 ekz. įvairių lai- išsirašykite. Už \$1 gausite 60 kraščių.

DABAR LAIKAS
IŠMOKTI GRAŽIAI RAŠYTI.
Rašant su Fontanine Plunksna greičiau galima išmokyti ir raš- tas gražiau išrodo.
Reikalauk platesnio paaiš- kinimo apie Fontaninę Plunksną arba Katalo- go.
"DARBININKAS," 366 Broadway, Boston 27, Mass.
PIRK IR RAŠYK

VIŠIEMS.

Platinkime tarp žmonių geras knygas ir gerus laikraščius, nes jų skaitymas apšviečia žmogui protą ir išstobulina valią.

Beskaitydamas geras knygas ir gerus laikraščius, žmogus gali už- tektinai apšviesti.

Mokyti ir išmintingi vyrai atsi- džiaugti negali, prisimindę knygų skaitymo naudą. Šitai ką sako mokslovyris R. Bury. "Knyga, anot jo betarant, yra geriausias mokytojas. Jis ant tavęs niekad nesupyks ir užmokesnio nereika- laus. Kada tik nueisi, niekados jo miegančio neatrasi, kada tik pa- klausi, jis vis atsakys, kada apsi- riksi, jis tavęs neišjuoka."

Lietuvos meilė brangesnė už auksą ir sidabrą. Bet jeigu mei- lė bus, tai bus Lietuvai ir aukso ir sidabro.

PRANEŠIMAS GERB. KLEBONAMS.

"Darbininkas" neseniai yra at- spausdinęs MAŽĄ KATEKIZME- Lį, sutaisytą gerb. Kun. F. Juš- kaičio "Pirma Išpažintis. Labai parankus KATEKIZMELIS vai- kučiams prirengimui prie PIR- MOS IŠPAŽINTIES. Kaina \$7.50 už 100 egz. Imant ant syk 100 egz. ar daugiau, duodame 25 nuoš. "DARB." ADMINISTRACIJA, 366 Broadway, So. Boston, Mass.

LDS. NARIAMS IR MŪSŲ PRIETELIAMS.

Bedarbė ir streikai nusilpnino darbininkų judėjimą. Kiekvienoje kolonijoje rasime tūkstančiais bedarbių. To- ji bedarbė atsiliepė ir į darbininkų organizacijas. Atsi- liepė ir į mūsų organizaciją LDS. Šimtais darbininkų vaikščioja be darbo ir šimtais kas mėnuo plaukia Tėvy- nės.

LDS ir "Darbininko" įėjus žymiai sumažėjo ir šian- diena gyvena sunkiausius laikus. Tokio krizio dar nie- kados nėra buvę.

Spaudos darbų, naujų prenumeratų ir kitokių užsa- kymų palyginus su praeitais metais gauname daug ma- žiau.

Nemažas skaičius prenumeratų ir LDS. narių užsili- kę su mokesčiais ir prašo palaukti iki pradės dirbti pasi- žadėdami atsilyginti. Ir kaip gi brauksi narius, kurie vi- sa širdimi atsidavę dirbo ir dirba organizacijos labui ir tik bedarbės ar streiko spaudžiamai neišgali atsilyginti. Tai būtų nedovanotinas ir ne-krikščioniškas, kartu ir ne- bizniškas pasielgimas.

Šiandien mes turime vienas kitą gelbėti. Tad tie, kurie dirba, turi padvigubinti savo išlai- džius ir darbuotė, kad užpildžius nedateklus bedarbiau- jančių ir streikuojančių narių vietas.

Kaip tą galima būtų padaryti? Štai kaip:

- 1) Užrašyti giminėms arba pažįstamiems neišgalin- tiems užsimokėti organą "Darbininką" čia ir Lie- tuvon;
- 2) Užmokėti mėnesines į LDS. už tuos narius, kurie iš priežasties bedarbės ar streiko neišgali užsimo- kėti;
- 3) Aukuokite naudingiems tikslams, kaip, kad pa- siuntimui knygų Lietuvon.

Dabar, kaip galėtų pasidaruoti bedarbės ar streiko prispausti nariai?

- Štai kaip:
- 1) Užrašinėdami organą "Darbininką";
 - 2) Prirašinėdami naujus narius prie LDS;
 - 3) Rinkdami aukas pasiuntimui knygų Lietuvon;
 - 4) Rinkdami apgarsinimus organui "Darbininkui";
 - 5) Rinkdami spaudos darbus ir siųsdami "Darbinin- ko" spaustuvėn ir tt.

Štai buvo atsiųsta į narius ir prietelius prašant au- kų pasiuntimui knygų Lietuvon. Gauta apie pustrčio šimto. Neišėna nė po centą nuo nario. Knygų pasiūsta 11 didžiulių skrynų su knygomis vertės \$5,571.

Tiesa bedarbė, bet jeigu visi būtų tuo reikalu užsi- degę ir pasidarbavę, būtų surinkta mažiausia keleta tūk- stančių dolerių.

Pažymėtina tas, kad visoje organizacijoje radosi tik vienas narys Juozas Bižokas iš So. Bostono, kuris surin- ko aukų pasiuntimui knygų Lietuvon \$15.00.

Jeigu kiekvienas narys būtų surinkęs nors dalelę tos gražios aukos, tai turėtume ne pustrčio šimto, bet a- ple keletą tūkstančių.

Taigi dar kartą kreipiamės į Jus broliai ir sesutės pra- šydami atlyginti už pasiūstas knygas Lietuvon. Patįs aukuoškite ir kitus raginkite ir tuojau siųskite Centran.

Knygų pasiūsta įvairiausio turinio 15,560 egzemplio- rių ir Lietuvoje bus priimtos už auksą. Aukos už pasiū- stas knygas LDS ir "Darbininkui" darbartiniame krizy- je, bus didžiausia parama ir galėsime apsimokėti skolas. Pasiluosavus nuo skolų bus ramiau ir darbas stum- ti pirmyn.

Tad dar kartą prašome gerb. LDS. narių kuomi ga- lite prisidėkite prie pakėlimo "Darbininko" finansū- kai.

A. F. KNEIŽYS, LDS. Sekretorius.

SVEIKATOS DALYKAI.

MUSĖS LIGŲ NESIO-TOJOS.

Savo papratimuose musės yra bauriausi vabalai su kuriais žmogus susiduria. Ne tik gimdo purvus, bet per visas savo dienas juos gyvena, apleidžia juos tik lankyti žmonių namus, subiaurinti jų valgi ir nešioti ligas.

Jos knibinėja valgio paviršį nešdamos su savim, ypatinai ant plaukuotų kojų dalių, užkrečiamų ligų organizmus, parazitų kiaušinius ir kitus organiškus purvus. Kuomet musės lanko tavo stalą, tai jos palieka kiek nors purvą ant maisto. Kuomet maistas taip apbaurintas ir dasiekia pilvą tai esame užkrėsti, ir viena iš daugelio pavojingų ligų gali užpulti.

Naminės musės labai toli keliauna. Retai keliauna daugiau kai pusę mylės nuveisimo vietos ir beveik visuomet pasilieka apie du ar ba tris šimtus jardų nuo paėjimo vietos. Jeigu musės atsiranda kur nors, yra aišku, jog išsiplėtoja pačioje aplinkoje.

Laike Ispaniškos-Amerikoniškos karės Amerikoje žmonių atyda dramatiška buvo kreipta į muses kaip nešiotojas karštilgės. Šin tai kareivių mirė nuo tos ligos per nukreipiamą užkrėtimą. Aplinkybės, kurios viešpatavo per ispaniškos-amerikoniškos karės laiką net ir šiandien egzistuoja tikstančiuose Amerikos apylinkėse.

Musės, kurios prieina šaltinių, triobų ir prištalių, gali apibaurinti birkokį maistą. Pienas beveik greičiausia užkrėstas, ir daugelis karštilgės epidemijų ir mirčių paėjo nuo pieninių, kurios neturėjo tinkamus parankumus išnaikinti atmatas.

Maistas nupirktas musų pilnose krautuvėse, jeigu valgytas nevirtas tiesiog prieš ligos. Valgis irgi gali būti apibaurintas po virinimo, kaip pavieniam nepaisant kokius atsargumų imsim, visuomet galime būti karštilge užkrėsti. Kad nors patys atsargiai bandome išnaikinti muses, bet dėl kitų neatydumo kartais gyvastis pavojuje. Ir todėl musų išnaikinimas yra dalykas, kuriuom visa aplinkė turi tartis. Musės ir išplatina kitą ligą — diarhea arba viduriavimą. Viduriavimas yra vaikų liga, bet ir augusiems limpanti. 1920 m. Suv. Valstijoje 28,514 kūdikių nesulaukė dviejų metų mirė nuo viduriavimo.

Geriausias būdas išnaikinti muses yra pradėti ir tęsti tikrą kovą tam tikslui. Tik per suvienytas pastangas visų gyventojų su pagalba sveikatos departamento ir miestinių organizacijų musės bus išnaikintos.

Kol musų veisimo plotai rasis, nebus galima jos išnaikinti, todėl pirmą pirmiausia reikia tas vietas išnaikinti. Tas reiškia, jog kiekviena apylinkė turi būti švariai užlaikyta, panaikinti sukrovimus išmatų ir mėšų, ir reikia prižiūrėti, jog

išmatoms yra tinkama vieta. Kuomet mes suprasime, jog nuo mažiausių purvų musės atsiranda tik tada bandysime tuos purvus išnaikinti.

Visos naminės išmatos turi būti laikytos uždengtuose induose, kurie ne tik nepriima kitus brudus. Susirinkimai išmatų daržuose yra priežastim musų veisimosi.

Sietais aptaisyk namų langus ir duris. Tie sietai, jeigu tinkamai aptaisyti, neileis į namus 95% musų. Jeigu negalima visus kambarius sietais aptaisyti tai nors valgomąjį kambarį ir virtuvę. Atsargiai reikia prižiūrėti ligonių kambarius, ypatingai jeigu liga užkrečiama. Šydrais apdangstyk valgomus daiktus namie ir krautuvėse.

“Formalin” yra pavojingiausias nuodus musėms. Į forielkute idėk pusę vandens ir pusę “formalin”, ir visus kitus skystimus iš kambario išnešk. Kuomet musės neras kitokio skystimo turės gerti “formalin” ir nuo to stips. Saugokis nuo įvairių nuodų musėms, ypatingai nuo tų, kurie susideda iš arseniko.

Limpanti musų popiera sumažina musų skaitlynes, kad nors ženklas prasto namų vedimo. Žmonės turėtų suprasti svarbą išnaikinti muses pavasario pradžioje ir nelaukti vasaros.

SKAITYTOJŲ KAMPĖLIS.

PROTAS BARZDON
SULINDO.

“Sandaros” redaktoriui tikrai protas iš galvos barzdelėn sulindo.

Ir ką jis neprirašo savo gazietoje. Klerikalai, fonalai, kunigai, gaspadinės, aitvarai ir tt. tik mirguoja ant kiekvienos eilutės.

Begyvendamas Bostone pastoję didžiausiu muzikos žinovu. Imasi kritikuoti kompozitorių Naujalį ir kitus lietuvių dailininkus. Kelia į padanges kompozitorių Petrauską ir sandariečius. Delko? Delfo, kad kompozitorius Petrauskas tarnauja sandariečiams.

Prisimena Petrausko sumanymą tvirti “Simphoniją ir Opera” kurion jau buvo įsirašęs net ir “Sandaros” redaktorius.

Nepasisekė. Delko? Delfo, kad katalikai suprato naują triksą dolerių gaudymui, pas sandariečius jų nėra.

Rašo, kad kun. F. Kemėšis sutrukdė. Kur sandaros teisybė? Tuo laiku gerb. kun. F. Kemėšio ne Bostone nebuvo, kada “Simphonija ir Opera” tvėrėsi. Tikrai matome, kad “Sandaros” radzibatorius įpuolė į desperaciją prie ko ir pats prisipažįsta.

Sandarokai iš pavydo pagatavi susidrauskyti kam katalikai ir kiti tikri tėvynainiai gerb. J. Naujalį vadina Lietuvių Muzikos Tėvu ir jam išteikė puikią dovaną, o kodėl ne Petrauskui.

Aš nors ir ne muzikas, bet matau didelį skirtumą tarpe J. Naujalio ir M. Petrausko. Gerb. J. Naujalis išauklėtas Lietuva ir Amerikos lie-

tuvams muzikus, kurie labai toli pažengę. Kompozitorius Šimkus buvo Naujalio mokinys. O kiek dar daugiau gabių chorvedžių pasklidusių po visą Lietuvą ir Ameriką.

Beto kompozitorius J. Naujalis daug yra parašęs bažnytinių ir pasaulinių veikalių.

Kompozitorius M. Petrauskas tuo dar negali lygintis.

Vienok ir M. Petrauskas šiek tiek prisidėjo prie pavairinimo lietuvių muzikos.

Gerb. J. Naujalis visą savo gyvenimą pašventė muzikai ir politikai nesimaišė, o gerb. M. Petrauskas ir šiandien tarnauja vienai partijai — sandariečiams.

Taigi kam dar kaltinti kitus už nepasisekimus. Sandariečiai skaito bepartyviškai tuos, kurie jiems tarnauja ir dirba atsidavę su kūnu ir siela. Praėjo tie laikai, kad katalikai duotūsi sandariečiams išnaudoti. Sandariečių nepasisekimai, tai katalikų susipratimas.

Darbininkas.

“Keleivis” susiriesdamas agituoja, kad Lietuva sujungus su Rusija, o “Keleivio” nuotaka “Kureyr Colzienny” šaukia, kad Lietuva turi jungtis su Lenkija. Labai gražiai supuola. Abu senori, kad Lietuva liktų nepriklausoma demokratiška Respublika.

Bagočius, kuris į sienas besikabinėdamas šaukė visa gerklę ant lenkų dabar taip susigiminiavo, kad nė žolės prieš juos.

Ar ne puiki kombinacija? Bagočius, Maikis, Jurgis ir enkiškos “Kuros” radzibatorius pan Kamienski, prez. ir administratorius H. H. Chmielinski viename ofise riša Lietuvos klausimą.

IS TO DUONĄ VALGO.

Jonas. — Petrai, kodėl tie laisvamaniai nuolatai staugia it piktą šunę ant kun. Kemėšio, Čarnecko ir ant visų katalikų?

Petras. — Žinai, Jonai, kad jei šuo nelotų, tai gaspadorius jo nei nelaikytų. Ir lietuvių laisvamanių laikraščių redaktoriai žino iš ko duoną valgo. Jei jie nelotų ant katalikų, tai netektų duonos.

Seniau būdavo sakoma, kad Amerike šunės neloja, kad vaikai už juos paloja. Dabar sakoma, kad lojančių šunų delto nereikia, kad laisvamanių redaktoriai paloja.

IS KO ŽMONĖS KILĖ.

Laisvamaniš. — Aš tau duodavau laisvų laikraščių ir knygų. Ar tu dar neįsitikinai, kad žmogus kilęs iš beždžionės?

Katalikas. — Peržvelgęs laisvuosius laikraščius, aš matau, kad kaipurie žmonės galėjo kilti iš šunų, o ne iš beždžionių. Laisvamanių laikraščių redaktoriai yra tikrai kilę iš šunų, nes jie paloja pikčiau už piktuosius šunis.

Vokidžios markės tai į Vokietiją ir važiuoja. Duokite mums lietuviškų pinigų.

MŪSŲ DARBUOTĖ.

TEISIŲ PATARIMO SKYRIUS PRIE AT- STOVYBĖS VA- SINGTONO.

Manome būsią naudinga mūsų visuomenei arčiau susipažinti su įvairiais skyriais Lietuvos Atstovybės darbuotės Washingtono. Tai bus naudinga žinoti ir visiems lietuviams, o ypač tiems, kuriems prisiema turėti su Atstovybe šokių ar tokių reikalų.

Pradedame nuo Teisių Patarimo (juriskonsulto) Skyriaus.

Nuo liepos pradžios pereinę 1921 metų iki liepos mėn. šių 1922-ų metų to skyriaus darbuotė ejo šiomis vagonimis:

- 1) Patarimai Atstovybės tarptautinių teisių klausimais, ypač tais, kurie liečia Lietuvos piliečių reikalų.
- 2) Informavimas istaigų ir žmonių ieškančių žinių apie veikiančius Lietuvoje įstatymus.
- 3) Pagalba Atstovybei iš juridinės pusės prie sustatymo įvairių oficialių aktų, raštų, notų.
- 4) Suiškojimas turto lietuvių, mirusių Amerikoje teisėtais įpėdiniais, gyvenantiems Lietuvoje.

Šis pastarasis teisių patarimo darbuotės skyrius yra vienas iš svarbiausių ir, žinoma, lietuviams naudingiausių. Jisai dalinasi į tris darbo grupes.

a) Išieškojimas kareivių pomirtinės (War Risk Insurance) ir kitokio atlyginimo (Compensation) tėvams, arba kitiems artumams giminiams.

b) Suiškojimas palikimų šiaip jau žmonių mirusių Amerikoje, kurių įpėdiniai yra Lietuvoje.

c) Bylos sužeistųjų Amerikos pramonės istaigose.

Visas šitas darbas suiškojimo lietuviams priklausantių pinigų jau davė gražių apčiuopiamų rezultatų ir ateityje duos dar daugiau, nes darbas nuolat plečiasi, ir tik svarbu, kad lietuvių žinotų savo teises ir galimybes, ir kad reikėla kreiptis kur reikia.

Per tuos metus (1921-1922) Atstovybė gavo iš Amerikos valdžios ir pati persiuntė Lietuvos žmonėms per Ministeriją \$5,571.10. Be to Amerikos Valdžia, mūsų atstovybei inteičius visus dokumentus ir pasidarbavus, išsiuntė betarpiai — \$60,000.00, ir be to dar trijų mirusių kareivių tėvams atlyginimo po \$30.00 mėnesį iki gyvos galvos (vienam mirus, kitas begauna po \$20.00 mėnesį).

Be to buvo užbaigtos 5 bylos su Apdraudos Kompanijomis (Insurance Co.) ir iš jų persiusta Lietuvon \$1,492.31. Taip pat buvo užbaigtos 8 bylos,ėjusios per Administratorius ir Lietuvon iš to persiusta \$6,581.86.

Dang daugiau yra dar tebedamų bylų. Ir taip: Mirusių kareivių apdraudos (War Risk Insurance) dar vedama 19 bylų iš viso ant \$172,000.00. Be visų tų bylų Atstovybė laukia dokumentų iš Lietuvos, jos bus

teigiamai išspręstos, kaip tik bus tie dokumentai gauti.

Yra vedamos 6 atlyginimo bylos mirusiųjų kareivių tėvams (po \$30.00 mėnesį abiems, arba po \$20.00 mėnesį vienam). Yra vedamos 5 bylos su Apdraudos Kompanijomis iš viso ant \$2,400.00. Dokumentų laukiama iš Lietuvos. Be to dar 5 bylos su apdraudos kompanijomis iš kurių dar negauta galutinų žinių apie apdraudos sumą.

18 bylų, Atstovybės vedamų, yra administratorių rankose, del kurių taip pat laukiama dokumentų iš Lietuvos. Sumos nežinomos, nes palikimai dar nesutvarkyti.

Yra 17 bylų administratorių rankose, kurių įpėdiniai gyvena Lietuvoje, viso sumoje \$37,444.21. Laukiama dokumentų iš Lietuvos.

Be visų tų buvo dar 4 bylos del sužeistųjų pramonėje, iš kurių trys jau sekmingai išrištos.

Kituose straipsniuose skelbiame teisių patarimus visiems, turintiems reikalų, panašių viršiau išvardintiems.

Liet. Inf. Biuras.

Lietuvos kurėjų vardas — yra garbiausias pasaulėje.

DABAR YRA PROGA PRISIRASYTI PRIE L. D. S.

Prirašinėk | Prisirasyk Naujus Narius | Prie L.D. S.

Vienintėlės

LIETUVIŲ DARBO ŽMONIŲ ORGANIZACIJOS
AMERIKOJ

Istojimas 50c. — Mėnesinė 35c

GAUSIA

Puikią dovaną *KALENDORIŲ* ir brošiūrą *“KURIŲ BUS VIRŠUS?”* parašyta Uosio visiškai dykai; gausi organą *“Darbininką”* 3 sykius i savaitę ir naudosies visomis kitomis privilegijomis. Dėl platesnių informacijų kreipkis pas vienos L.D.S. kuopos valdybą arba tiesiog pas

L.D.S. CENTRĄ

366 Broadway,

Boston 27' Mass.

DIDŽIAUSIA LIETUVIŲ AVALŲ KRAUTUVĖ

NEW BRITAIN'E, CONN.

GERBIAMIEJI: — Kam Jums piktai avalus pas svetintaučius, kuomet galite didžiausią pasirinkimą avalų turėti mūsų krautuvėje. Pas musis galite gauti avalus visai Jūsų šeimynai, geriausių kompanijų. Mės imame atsakomybę už avalo nešiojimą. Gerai įsitinkite mūsų krautuvės vardą.

“FASHION SHOE STORE”

Savininkai: A. P. OSTEIKAI ir J. P. LUKAS
405 Main Street, New Britain, Conn.

D Skaityk ir Platink Vienintėlį darbo žmonių laikraštį DARBININKA

Leidžia LIETUVIŲ DARBININKŲ SAJUNGA

Prenumeratos METAMS Pusei Metų I Lietuvą arda Užrubežy
KAINA: M \$4.50 P \$2.25 I Metams \$5.50

“DARBININKAS” UTARNINKAIS IR KETVERGAIS 4 PUSLAPIŲ
SUBATOMIS 8 PUSLAPIŲ

Subatinis Numeris Metams \$2.00

Tie kurie nori linksmy ir naudingų pasiskaitymų, o turi mažai liuso laiko patariame užsiprenumeruoti subatinį numerį “Darbininko”

TAIPGI UŽPRENUMERIUOKITE “DARBININKĄ” LIETUVON SAVO
GIMINEMS IR PAŽISTAMIEMS.

Lietuvon Subatinis Numeris \$2.50

Pinigus už prenumeratą siusk šiuo adresu:

DARBININKAS

366 BROADWAY.
BOSTON 27, MASS.

Vienas numeris pasižiūrėjimui dykai

VIETINIS ŽINIOS

UZDRAUDĖ

PIKIETUOTI.

Apie National Labor Agency, staciūsi darbininkus į streikuojančių vagonų taisytojų vietas, buvo pikietuojama. Dabar prieš tą pikietavimą užtrauktas injunctionas.

MESKERIOJA TARP NESUSIPRATUSIŲ.

Nuterioti draugai, arba kitaip žinomi, kaip nežinomos šalies piliečiai lando po įvairias dr-jas ieškodami pritarimo siūsti delegacijos į Lietuvą. O tos delegacijos vedėjų būsiąs pirslys supirsisis "Keleivį" su Kura Co-dziena.

Visi turi suprasti, kad nuteriotų draugų darbas yra Lietuvos nenaudai.

Žinys.

SUSIRINKIMAS.

Cambridge'io Aukso-Sidabro fondo vajuos komisijos susirinkimas įvyks subatoj liepos 15 d. bažnytinėje salėje. Visi nariai privalo pribūti.

Valdyba.

ISVAŽIUOJA.

Pėtnyčioj apleido South Boston'ą Jokūbas Galiackas. Išvažiuoja į Lietuvą. Vyks-ta su žmona ir dviem vaikais. Lietuvoj ketina apsigyventi ant ūkio Biržų parapijoje. Per jures plauks laivu George Washington. Laimingas kelionės ir pasakmingo gyvenimo Lietuvoj. Išvažiuodamas užsi-prenumeravo "Darbininką" Lietuvon.

SUSIRINKIMAS.

Šv. Jono E. pašelpinė dr-ja turės savo pusmetinį susirinkimą nedėlioje liepos 16 d. parapijinėje salėje 492 E. 7-th St. Prasidės 2 val. po pietų. Visi nariai privalo atsilankyti. Šitame susirinkime dar bus galima įstoti už pusę įstojimo. Po to į stojimas bus pilnai rokuojamas. Pasinaudokite proga dabar.

Valdyba.

AUKSO-SIDABRO VAJUS.

Cambridge'iuje aukso-sidabro vajuos tėsiai iki panedėlio liepos 17 d. vakaro. Aukos priimamos bažnytinėje salėje subatoj nuo 7 val. vak., nedėlioje nuo 1 val. iki 10 val. vak. Panedėlyje nuo 7 val. vak. Dar neaukavusieji, dabar tą padarykite.

Stoties Valdyba.

LAIMINGAI

ATKELIAVO.

Šiomis dienomis susilaukiau iš Lietuvos švogerkos Paulinos Mikalauskaitės iš Cipėnų k., Vabalninkų valsčiaus, Biržų-Pasvalio apskr. Vyko per Liepoją laivu Estonia. Į New Yorką atvyko liepos 8 dieną, o ant rytojaus sėdo traukinin ir atvykė So. Bostoną. Kelionė buvus laiminga, be kliūčių, be keblumų, užlaimas ant laivo geras. Savo švogerką atsitraukiau per Lietuvą Prekybos B-vę, kuriai tariau ačiū už tokį patarpininkavimą.

Juozas Lukas.

ATVYKO IŠ LIETUVOS

Pastaromis dienomis, su Lietuvių Prekybos Bendrovės pagalba, atvyko iš Lietuvos šios ypatos:

Jadvyga Steponavičaitė iš Biržų Miesto ir Apskr. Vilniaus Gatvės, pas Charles Liber, 15 Union St., Middleboro, Mass.

Vladislovas Vaskys (14 metų) iš Ilakių V., Mažeikių Aps. pas Magdalena Poceienę, 89 B Street, S. Boston, Mass.

Kazimiera Zakszewskaitė iš Gedžio Okaliejos, Linkuvos V., Sialiuų Aps. pas John Zakszewski, 30 Emmet St., Broekton, Mass.

Bronislava Bydvaitė, 180 D-džioji Gatvė, Telkų M. ir aps. pas John Zakszewski, 30 Emmet St., Broekton, Mass.

Ona Pakrosnienė ir Petras Pakrosnis iš Gudonių Kaimo, Seirijų V., Alytaus A. pas Adomą Pakrosnį, Thompsonville, Conn.

Karolina Gričienė iš Triskų Miesto, pas Victor Kroll, 17 Neponset Ave., Hyde Park, Mass.

Cecilija Sadauskaitė iš Purvėnų kaimo, Vieksnių valš., Mažeikių apsk. pas Jurgį Glazauską, 285 Fourth St., S. Boston, Mass.

Paulina Mikalauskaitė iš Cipėnų kaimo, Vabalninkų valš., Biržų aps. pas Joseph Lukas, 620 Eighth St., S. Boston, Mass.

Gauta kablegrama kad Liepos 20 d. pribus New York'an šios ypatos:

Marijona Martinonaitė iš Rokiskio aps., Užubalio viensėdžio pas Joseph Martinonį, 225 Field St., Montello, Mass.

Vladislovas Sluskonaitė iš Alytaus aps., Pilvinų k. pas Joseph Kudarewski, 35 Lincoln St., Brighton, Mass.

Giminių atsiėmimo iš Lietuvos geriausia ir greičiausia patarnauja Lietuvių Prekybos Bendrovė Klausk tuo reikalu platesnių informacijų šiuo antraštu:

LITHUANIAN SALES CORPORATION

414 Broadway, Boston 27, Mass

PRANEŠIMAS

SAJUNGIETĖMS.

Mot. Sąjungos, Mass. ir Maine apskr. 7-tas susivažiavimas įvyks 13 d. rugp. (Aug.) 1922 m. Hudson, Mass.

Šis susivažiavimas yra priešė seiminis. Todėl meldžiame kad kadougiau sia delegacijų galėtų pribūti O jeigu negalėtumėte delegacijų prisiųsti, tai siųskit gerus sumanymus.

Valdyba

UŽSIPUOLA ANT ŠVENTOJO TĖVO.

Paryžius. — Francijos be dieviškieji laikraščiai pradėjo biauų užsipuolimą ant popiežiaus už uždraudimą katalikams skaityti bedieviškų, Anatole France' raštus.

HOLLAND AMERICA LINE

Geriausias ir tiesiausias susisiekimas per vandenį su Lietuva. Laivai iš Rotterdamo nuveža pasazierius tiesiai į Piliavą. Laivai išplauks iš New Yorko

ROTTERDAM

Liepos 22

RYNDAM

Liepos 29

NIEUW AMSTERDAM

Rugpjūčio 12

NOORDAM

Rugpjūčio 19.

Mūsų laivai turi geriausius patogumus trečios klasės pasazieriams. Užsakant vietą kreipkitės prie vietos agentų arba pas

HOLLAND AMERICA LINE
89 State St., Boston, Mass.

DAR LAIKAS AUKOTI.

Aukso ir Sidabro Fondo vajuos tėsiai iki panedėlio, liepos 17 d. š. m.

Aukos į tą fondą priimnėjamos kasdien ir bile valandą "Darbininke" ir Šv. Petro lietuvių parapijos klebonijoje.

Aukoti galima bile auksinį ar sidabrinį daiktą arba popierinį pinigą.

Beto galima aukoti Amerikos ir Lietuvos bonus ir kuponus.

Panedėly, liepos 17 d. š. m. bažnytinėje salėje ant Penktos gatvės bus užbaigimo vakaras. L. L. Paskolos stoties nariai sunės maišelius su daiktais ir pinigais, pridės antspaudą ant visų ir taip-gi priims nuo tų, kurie dar bus neaukavę.

Šiame vakare pasižadėjo būti svečių kalbėtojų, kurie aiškins dabartinę Lietuvos padėtį.

Beto bus renkamas atstovas nuo Bostono lietuvių ir L. L. Paskolos stočių suvažiavimą Washington ir išnešta tam tikros rezoliucijos.

Vietos ir apielinkės lietuvių kviečiami skaitlingai susirinkti, nes gal šis bus paskutinis ir svarbiausias istorinis susirinkimas.

DIDELIS PIKNIKAS

kurį rengia
TAUTOS FONDO IR
FEDERACIJOS
SKYRIAI
Boston, Mass.

LIEPOS-JULY 16 D. 1922

Sally's Rock, MATTAPAN, MASS.

Šis išvažiavimas bus vienas iš gyviausių ir linksniausių, nes jame dalyvaus daug jaunimo ir svečių iš Boston'o ir apielinkės. Gi kur jaunimas, ten ir visos smagumas. Bus įvairiausių naujausių žaidimų ir tt.

Visus kviečia,
KOMITETAS.

DRAUGIJOS IR KUOPOS TĖMYKIT.

VĖLIAVOS IR ĮVAIRŲS ŽENKLAI.

Ilgų metų praktikos artistų mūšų darbą liūdija tūkstančiai draugijų. Informacijų delei rašykite:

M. A. Norbūnas,
16 Pleasant St., Lawrence, Mass.

CUNARD-ANCHOR

Iš BOSTONO į LIETUVĄ per LIVERPOOL

ant naujo, didelio, puošnaus, greito alieju varomo

SCYTHIA Liepos 21
ELYSIA Rugpjūčio 3
SAMARIA Rugpjūčio 13
ASSYRIA Rugpjūčio 15

su greitu persikėlimu į LIETUVĄ ir visas Baltijos valstijas. Geriausias patarnavimas ir valgis.

TAIP-GI IS NEW YORK'O asmeniški prižiūrėjimai ekskursija Lietuvon ir į kitas Baltijos valstijas, kiekvienas utarninkas vienas iš trijų jurių milžinų su užjūrio persikėlimu Southampton'e.

MAURETANIA AQUITANIA BERENGARIA

pasiekia LIETUVĄ į devynias dienas. Detel informacijų kreipkitės prie artimiausio agento arba prie CUNARD-ANCHOR LINES, 126 State St., Boston, Mass.

LAIMINGAS TAS, KURIS TURI GERŲ DRAUGŲ

GEROJE ORGANIZACIJOJE, GERI

IR DRAUGAI.

Viena iš rimčiausių, gyviausių ir geriausių lietuvių darbininkų organizacija Amerikoje yra

LIETUVIŲ DARBININKŲ SĄJUNGA.

Ši organizacija rūpinasi pagerinimu darbininkų būvio. Leidžia 3 sykius į savaitę laikraštį "DARBININKA." Prie šios organizacijos gali prigulėti vyrai, merginos ir moterys nuo 16 m. amžiaus.

VIENYBĖJE--GALYBĖ.

Tik susisipietę į vieną būrelį galėsime pagerinti darbo ir gyvenimo sąlygas. Norintieji prisirašyti prie Lietuvių Darbininkų Sąjungos dėlei platesnių informacijų kreipkitės prie artimiausios kuopos arba tiesiog į

L. D. S. CENTRA

366 BROADWAY, BOSTON 27, MASS.

DRAUGIJŲ ATYDAI!

Dirbtuve Vėliavų, Kukardų, visokių Ženklių, Guzikų, Antspaudų ir kitokių Draugystės reikalingų dalykų. Reikalaujami Katalogo ar Sampalų, pažymėkite ir įspų dr-tės vardą.

STRUPAS CO., 90-92 Ferry St. Newark, N. J.

DIDŽIAUSIAS ISVAŽIAVIMAS

kurį rengia

PILNŲJŲ BLAIVININKŲ NAUJOSIOS ANGLIJOS APSKRITYS

LIEPOS (JULY) 30 DIENĄ, 1922 METAIS

RUOMUVOS PARKE, MONTELLO, MASS.

GERB. LIETUVIAI!

Kas nori tyru oru pakvėpuoti, garsių kalbėtojų kalbų išgirsti, išlaivinti N. A. chory dainų pasiklausyti, tas lai atsilanko ant virš paminėto Piln. Blaivininkų išvažiavimo, o visa tai išgirs ir pamatys. Taip-pat garsioji Montello orchestra griež naujausius šokus. Gi žaislų-žaislelių, tai jau bus devynios galybės. Tai-gi nepraleiskite geros progos nei vienas lietuvis.

Daržo vartai bus atdaryti nuo 10-tos valandos ryte.

Šokiai nuo 12 val. pusdieny.

Kviečia visus KOMITETAS.

BALTIJOS-AMERIKOS

LINIJA 9 Broadway, New York N.Y.

TIESI KELIONĖ Į LIETUVĄ

PER HAMBURGĄ PILAVĄ ARBA LIEPOJĄ

VAŽIUOKIT VISI PARANKIŲ IR TIESIŲ KELIŲ.

Lietuviai važiuojanti į PILAVĄ aplenkia lenkų užstą (karliorą). Visa trečia klasa padalinta į kambarius ant 2-jų, 4-jų, ir 8-jų lovų.

LITUANIA Liep. 26; POLONIA Rugp. 9
iš New Yorko ar Bostono į Hamburgą—\$103.50
Piliavą—\$106.50. Klaidpėda į Piliavą—\$107.00.
Mes užmokame golželio tiketą iš Bostono į New Yorką. Kreipkitės pas vietinį agentą.

United American Lines Inc. JOINT SERVICE WITH Hamburg American Line

TARP NEW YORK'O IR HAMBURG'O TRUMPIAUSIAS SUSISIEKIMAS SU VISAIŠ PORTAIS CENTRALES EUROPOS.

Savaitiniai išplaukimai Kas Ketvergias nuo Pier 86 No. River, 46-th St., New York.

Kambariai su 2, 4 ir 6 lovom ant visų laivų. Pulkus valgomieji kambariai, saliniai ir erdvys dekal trečios klasės pasazieriams. Ant laivų "HANSA", "BAYERN", "WURTEMBERG" ir MOUNT CLAY yra keli specialiai pulkus kambariai.

Du nauji 20,000 tonų laivai
RESOLUTE ir RELIANCE

Išplaukia kas antrą utarninką su 1-mos, 2-ros ir 3-čios klasės pasazieriais. Paskiau bus mainoma. Klauskite agento: JULIUS ROTTENBERG,

260 Hanover St., Boston, Mass.

F. J. KALINAUSKAS

ADVOKATAS

414 Broadway, So. Boston.

Tel. S. B. 0411.

Antros lubos—Virsūj L. P. B-vės

GYVENIMO VIETA:

135 ROWE ST., AUBURNDALE, MASS.

Tel. W. Newton 1016—R.

DR. N. M. HAMPSON

Gydo veneriškas ir odos ligas.

OFISO valandos: 2-4 P. M.

5-7:30 P. M.

ir sulig sutarties.

419 Boylston St. Rooms 307-308

BOSTON, MASS.

Phone B B 4200

IŠEGZAMINUOJU AKIS

PADIRBU AKINIUS.

Žemiaus paduodu

symptomus kurinas

pagimdo nenormališ-

kos akys: nematymas, kreivos a-

kys, pavargusios ir skaudančios

akys, bėgimas akary, sausos akys,

rūkčiojimas akies ir blakstienų

galvos ir nugaros skaudėjimas

žimas ir svaigimas galvos, nervų

liga, negalėjimas važiuoti gatve-

tariais ir daug kitokių nesmagu-

ų. Prašalindite priežastį ir bū-

site sveiki. Visuomet pagelbės

J. L. PASAKARNIS, O. D.

AKIŲ SPECIALISTAS

77a Broadway, So. Boston, Mass

REIKALAVIMAI.

Reikalavimų kainos 2c. už žodį už

kiekvieną sykį.

PARSIDUODA KRAUTUVĖ

BUCERNĖ IR GROSERNĖ

Geroj lietuvių apgyventoj vie-

oj. Būtinis gerai išdirbtas. Gali

te pirkti ir dirbtuvės darbininkas

nes apsimui išlaivinti.

PAUL MISKINIS,

375 E. 8-th St., So. Boston, Mass

REIKALINGA VYRŲ

SIUVEJŲ

ant korp avies kalio pamuščių. Dar

bus nuolat. Gražiai numaliavo

EDW. GOLDMAN & SONS

8 Harrison Ave., Boston, Mass.

ANT RENDOS

KAMBARYS OFISUL.

Paukus, šviesus ir geras kamb-

rys tinkamas ofisui ant rendos I.

D. S. Name, 366 Broadway, South

Boston, Mass. Kampas Broad

way ir E gatvių. Kreipkitės pa-

"Darbininką."

366 Broadway, So. Boston, Mass

ANT PARDAVIMO PARKARI

AUTOMOBILIUS.

Bėga gerai. Gražiai numaliavo

tas. 7-nių sėdynių. \$480.00. H

B. Little, 10 Arlington Street

Nashua, N. H.

Pajieškojimai

Pajieškojimų kainos LDS. na-

riams ir "Darbininko" skaityto-

jams 1 syki į metus už dyką, už

3 sykius \$1.00. Prietellams už 3

sykius \$1.50.

Pajieškojimų kainos LDS. na-

riams ir "Darbininko" skaityto-

jams 1 syki į metus už dyką, už

3 sykius \$1.00. Prietellams už 3

sykius \$1.50.

Pajieškojimų kainos LDS. na-

riams ir "Darbininko" skaityto-

jams 1 syki į metus už dyką, už

3 sykius \$1.00. Prietellams už 3

sykius \$1.50.

Pajieškojimų kainos LDS. na-

riams ir "Darbininko" skaityto-

jams 1 syki į metus už dyką, už

3 sykius \$1.00. Prietellams už 3

sykius \$1.50.

Pajieškojimų kainos LDS. na-

riams ir "Darbininko" skaityto-

jams 1 syki į metus už dyką, už

3 sykius \$1.00. Prietellams už 3

sykius \$1.50.

Pajieškojimų kainos LDS. na-

riams ir "Darbininko" skaityto-

Tel. So. Boston 2498

DR. J. C. LANDZIUS

LIETUVIŠ GYDYTOJAS IR

CHIRURGAS.

Gydo aštrias ir chroniškas ligas

vyrų, moterų ir vaikų. Egami-

nuoja kraujų, spūndalus, šlapimo

ir tt. savo laboratorijoje. Suteikia

patarimus laiškais kitur gyvenan-

tiems. Adresas:

506 BROADWAY,

SOUTH BOSTON, MASS.

(Kampas G St. ir Broadway)

VALANDOS: 9-11, 2-4, 7-9

16 Metų South Bostone

DR. H. S. STONE

AKIŲ SPECIALISTAS

39a W. BROADWAY